

Helsingin Suomalaisen Klubin

KLUBILEHTI

**Klubiveljemme J. K. Paasikiven
syntymästä on 150 vuotta.**

3 / 2020

KUTSU

HELSINGIN SUOMALAINEN KLUBI RY:N VARSINAISEEN SYYSKOKOUKSEEN

Klubin sääntömääräinen syyskokous pidetään torstaina 19. marraskuuta 2020 klo 18.00 alkaen (ovet avataan klo 17.00) Aleksanterin teatterissa (entinen Suomen Kansallisooppera), Bulevardi 23-27, Helsinki. Sisäänkäynti Albertinkadun puolelta.

Kokouksessa käsitellään syyskokoukselle sääntöjen 9. pykälässä mainitut asiat mm. vahvistetaan tulo- ja menoarvio sekä päätetään liittymismaksun ja jäsenmaksun suuruudesta sekä valitaan uusi puheenjohtaja ja johtokunnan jäsenet erovuoroisten tilalle.

Erovooroiset johtokunnan jäsenet

Syyskokous valitsee puheenjohtajan ja sääntöjen edellyttämän määrän johtokunnan jäseniä.

- Johtokunnan puheenjohtaja Matti Viljanen on toiminut kuusi vuotta (2015-2017, 2018-2020) eikä ole uudelleentalintakelpoinen.
- Antti Virkkunen on toiminut johtokunnan jäsenenä kaksi kautta (2015-2017, 2018-2020), joten hän ei ole uudelleentalintakelpoinen.
- Jorma Kettunen on toiminut johtokunnan jäsenenä yhden kauden (2018-2020) ja on uudelleentalintakelpoinen.

Jatkavat johtokunnan jäsenet

- Johtokunnan jäseninä jatkavat Rainer Friberg, Pellervo Erkkilä, Raimo Ilveskero, Mauri Kotila, Olli Meretoja ja Pertti Torstila.

*Helsingissä 17.9.2020
Klubin johtokunta*

Sisältö

Puheenjohtajan pääkirjoitus	5
Elinvoima syntyy aktiivisuudesta	6
Klubin toiminnan kehittäminen	8
Klubi tarvitsee uudistumista	10
Klubilla tapahtuu	12
Matti Viljasella on takanaan 55 vuotta puheenjohtajuuksia	19
Hirmuisten vuosien valtionmies	22
Paasikiven-Hackzellin-Kivimäen ulkopoliittinen klubi	26
Paasikiven erottaja	28
Tuntematon Sylvi Kekkonen	30
Metsäläisveljekset maailmalla	32
EU:n hyödyt on tuotava vahvemmin esille	36
Itämeren ja arktisen alueen kova turvallisuus muuttaa Suomen uhkakuvia	40
”Markkinat on saatava tuottamaan lisää luontoa” Jyrki Kataisen haastattelu	44
Eu tarvitsee yhteisen metsästrategian	46
Heikki A. Reenpää in memoriam	48
Helsingin Suomalaisen Klubin Kuoron matkassa 20 vuotta	50
Päätoimittajan palsta	51

JULKAISIJA
Helsingin Suomalainen Klubi ry
Kansakoulunkuja 3, 00100 Helsinki

TOIMITUS
Heikki Hakala, päätoimittaja
040 771 0077
paatoimittaja@klubi.fi

ULKOASU
Katariina Pakarinen

PAINO
PunaMusta Oy
Esko Aaltosen katu 2
30100 Forssa

ILMOITUKSET
Kristian Miettinen
0400 225 855
aurinia@kolumbus.fi

KLUBIMESTARIT
09-586 8830

**TOIMINNANJOHTAJA
JA SIHTEERI**
09-5868 8366
www.klubi.fi

KANNEN KUVA
Eero Järnefeltin maalaus J. K. Paasikivestä
vuodelta 1931.

Kuvaajana Juha Ilvas.

Voit vuokrata itsellesi asunnon ilman ruuhkaisia esittelyjä.
www.asuntohakemus.fi

Jos tarvitset sijoitusasuntoosi uuden vuokralaisen,
anna meidän hoitaa asia kuntoon puolestasi.
www.vuokraturva.fi
p. 010 2327 300

VUOKRATURVA **MYYNITURVA**

Vuokraturva on luotettavin, tunnetuin ja maineeltaan paras vuokravälittäjä.
Lähde: Taloustutkimus Oy 2020

I 44-vuotias Helsingin Suomalainen Klubi selviää koronastakin

Elämme uutta, ikimuistoista ajanjaksoa, joka muistuttaa meitä elämän monimuotoisuudesta. Koronankaltaista kaikkiin maapallon asukkaisiin kohdistuvaa pandemiaa ei kukaan osannut odottaa, vaikkakin merkkejä sellaisesta mahdollisuudesta on tuotu esiin kansainvälisten tutkimusten kautta.

Koronavirus on tullut todella muuttamaan ihmisten elämää ja maailmanmenoa. Kesällä huokaisimme jo hetkeksi helpotuksesta, mutta syksyn myötä tartuntojen määrä on lähtenyt selkeään kasvuun. Korona koettelee monella tapaa.

Onneksi meillä on Helsingin Suomalainen Klubi. Klubissamme noudatamme tarkoin ja huolella kaikkia viranomaismääräyksiä. Jokainen Klubille tulija rekisteröidään sisään tullessa. Meillä on olemassa ohjeistus, miten käyttäytyään Klubin tiloissa, jotta jokainen voi tuntea olonsa turvalliseksi. Eteisessä on saatavissa kasvomaskeja ja käsidesi on käytössä joka kerroksessa. Puitteet ovat siis kunnossa, mutta jokaisella Klubiveljellä on vastuu omasta käyttäytymisestään.

Vaikka elämme poikkeusoloissa, korostan, että on tärkeää pitää Helsingin Suomalainen Klubi elinvoimaisena tänäkin aikana. Klubi elää, vahvistuu ja voi hyvin vain jäsenkunnan osallistumisella. On ylläpidettävä ravintolamme toimintakykyä, jotta voimme varmistaa hyvät ravintolapalvelut. Myös ravintola- ja kabinettipalveluissa on huomioitu viranomaismääräykset. Meillä on turvallista, meille voi tulla, mutta itsestä on pidettävä huolta.

Näissä poikkeusoloissa korostuu erityisesti Klubiveljien kyky ja tahto huolehtia toisistaan. Kannustan olemaan yhteydessä toisiin Klubiveljiin. Emmehän jätä ketään yksin.

Tervetuloa myös syyskokoukseen 19.11.2020, joka pidetään poikkeuksellisesti Aleksanterin teatterissa. Toivon mahdollisimman monen ilmoittautuvan tarjoiluiden varmistamiseksi. Tiedoksi jäsenistölle, että johtokunta on jo ryhtynyt toteuttamaan jäsenkyselyssä esiin tulleita jäsenistön toiveita, jotka se on huomioinut tulevan vuoden toimintasuunnitelmassa.

Matti Viljanen,
puheenjohtaja

Elinvoima syntyy aktiivisuudesta

TEKSTI Heikki Hakala | KUVA Elias Irola

Klubin johtokunta pohti elokuussa pidetyssä seminaarissa sitä, millaiselta Klubin tulevaisuus hieman pidemmällä perspektiivillä näyttää. Tärkeimpänä toimenpiteenä pidettiin sitä, että Klubilla onnistutaan tekemään lähivuosien aikana sukupolvenvaihdos, jossa vastuu ja päätösvalta siirtyisi nuoremmille veljille.

Klubin toiminnan kannalta valmistui keväällä kaksi merkittävää asiakirjaa. Toinen on jäsenkysely, jonka Olli Meretoja esitteli edellisessä Klubilehden numerossa. Hieman myöhemmin valmistui Antti Virkkusen johtaman tulevaisuustyöryhmän muistio, jonka Antti esittelee tässä numerossa.

Klubin nykytilanne on vakaa. Jäsenmäärä on pysytellyt 3 000 jäsenen tuntumassa. Erilaisten tapahtumien määrä on viimeisen kymmenen vuoden aikana merkittävästi kasvanut ja on noin 300 vuodessa. Klubin talous on vakaalla pohjalla huolimatta siitä, että kuluva vuosi tulee olemaan raskas koronaviruksen aiheuttaman toimintakatkon vuoksi.

On siis otollinen aika tarkastella, miltä tulevaisuus näyttää, sillä mitään akuuttia kriisiä ei ole eli kiireellisiä muutoksia ei tarvitse tehdä toiminnan oikaisemiseksi.

Jäsenkysely osoittaa, että aktiivisimmat veljet ovat seitsemänkymppisiä. He osallistuvat Klubin toimintaan kaikkein aktiivisimmin. Myös Klubin päättävissä elimissä, johtokunnissa ja toimikunnissa keski-ikä on yli 70 vuotta. Monet veljet

ovat olleet kantamassa vastuuta jopa yli 20 vuotta. Klubin kannalta on erittäin arvokasta, että monet veljet ovat halunneet kantaa vastuuta Klubilla jäätyään eläkkeelle. On myös luonnollista, että heillä on eniten aikaa osallistua Klubin eri toimintoihin.

Nuoremmat jäsenet ovat huomattavasti passiivisempia, eikä heitä ole kovin monta tekemässä päätöksiä.

Perusteellisen keskustelun tuloksena seminaarissa päädyttiin siihen, että tärkeimmät toimet liittyvät siihen, että nuorempaa jäsenkuntaa onnistutaan aktivoimaan. Se edellyttää, että vastuu toiminnasta siirtyy samalla nuoremmille miehille. Klubin tapauksessa se tarkoittaa sitä, että vähitellen vastuun toiminnasta ottavat alle seitsemänkymppiset. Sukupolvenvaihdoksen merkittävä perustelu on myös se, että nyt seitsemänkymppiset ovat vanhenemassa, mikä myös korostaa tarvetta nuoremmasta sukupolven astumisesta remmiin.

Johtokunnan osalta henkilövaihdoksia ohjaa erovuoroisuus ja se, että kolmivuotiskausia voi olla enintään kaksi. Sen sijaan toimikunnissa ei ole

rajoituksia kausien määrässä. Tämän vuoksi johtokunta tulee kiinnittämään huomiota siihen, että aikaan saadaan rotaatiota, jolla uusia jäseniä tulee toimikuntiin. Johtokunnan jäsenet ovat tyypillisesti jonkin toimikunnan puheenjohtajia, joten muutoksia syntyy jos senkin perusteella.

Ikäluokat pienenevät

Tulevaisuustyöryhmän raportissa kiinnitetään huomiota siihen, että ikäluokat pienenevät. Klubin jäsenmäärä on ollut ennätyksellisen korkea, koska suuret ikäluokat osuvat nyt käsillä oleviin vuosiin. Yleinen piirre on myös se, että nuorempi sukupolvi ei yhtä aktiivisesti halua osallistua yhdistystoimintaan. Tämä saattaa merkitä sitä, että jäsenkunta tulee tulevaisuudessa pienemään. Klubin talous kestää jäsenmäärän pienenemisen, mutta toiminnan kannalta on oleellista, että aktiivijäsenten määrä pystyttäisiin pitämään mahdollisimman korkeana. Se edellyttää, että Klubilla järjestetään toimintaa, joka kiinnostaa ja houkuttelee osallistumaan aktiivisesti toimintaan.

Erilaiset teemallat keräävät salin täydeltä yleisöä. Kuva EU-illasta 3.9.2020.

Jo tänä syksynä kokeillaan sitä, että tilaisuudet alkavat pääsääntöisesti jo klo 18 entisen klo 19 sijaan, jotta tilaisuuksiin voisi jäädä käymättä välillä kotona. Tästä syystä myös pukukoodia muutettiin niin, että se vastaa nykyistä businesspukeutumista. Jäsenen ei tarvitse miettiä, onko pukeutunut niin, että se täyttää pukukoodin vaatimuksen. Pukukoodin muutoksesta on erillinen juttu tässä lehdessä.

Toimenpiteet on jo aloitettu

Johtokunnan näkemys oli, että tärkeimmät toimet liittyvät siihen, että onnistutaan tekemään nuorennusleikkaus niin, että kaikki, niin nuoremmat

kuin vanhemmat veljet kokevat viihtyvän Klubilla.

Näihin tavoitteisiin liittyy myös ohjelmatarjonnan kehittäminen, tapahtumien ajoitus, rentous ja ohjelmien teemat.

Myös Klubin yhteiskunnallista roolia pitää kehittää. Vastauksena tälle vaatimukselle johtokunta on perustanut yhteiskuntasuhteiden toimikunnan, jonka puheenjohtaja Pertti Torstila esittelee tässä lehdessä.

Kolmantena kokonaisuutena on viestinnän kehittäminen ja avoimuuden lisääminen Klubin eri toiminnoissa. Avoimuuden osalta johtokunta teki päätöksen, että sen kokouspöytäkirjat ovat verkossa kaikkien luettavissa. Klubin

verkkosivulla on keskeinen rooli Klubin viestinnässä, sillä se on nopea ja ajantasainen. Kannattaakin seurata viikkokirjeitä ja Johtokunta tiedottaa -tiedotteita. Johtokunta korostaa myös Klubilehden roolia, mutta nopeaan tiedottamiseen se neljä kertaa vuodessa ilmestyvänä ei sovellu.

Jäsenkysely osoitti, että Klubin parhaina vahvuksina pidettiin niitä palveluja, joita klubimestarit, sihteeri ja toiminnanjohtaja tuottavat. Johtokunta haluaa huolehtia siitä, että nämä avainpalvelut tyydyttävät myös tulevaisuudessa jäseniä. Niillä on keskeinen rooli siinä kokemuksessa, jonka yksittäinen jäsen klubista saa: Mielihyvä siitä, että tulee otetuksi huomioon omana itsenään.

Klubin toiminnan kehittäminen – tarvitaanko sitä?

TEKSTI Mikko Mikkola | KUVA Mikko Mikkolan arkisto

Henry Fordin kerrotaan sanoneen, että jos hän kysyisi asiakkailtaan, mitä nämä haluaisivat, he vastaisivat: ”Nopeamman hevosen!”. Klubin kohdalla tilanne on tietenkin hieman erilainen, koska kyse on yhdistyksestä, joka toimii säännöissään mainitun tarkoituksensa puitteissa jäsenistönsä hyväksi. Ikuisuuskytymys on kuitenkin se, tulisiko Klubin – eli käytännössä johtokunnan – kuunnella herkällä korvalla jäsenistön toiveita vai itse ohjata tulevaa toimintaa. Helppo vastaus olisi varmasti nallepuhmainen: Molemmat!

Johtokunnan jäsenten valinnan suhteen olen kuullut useammalta klubilaiselta, että nuorennusleikkausta kaivattaisiin tai ainakin nuorempien jäsenien soluttamista johtokuntatoimintaan mukaan toivottaisiin. Se varmasti olisi monella tapaa hyvä asia. Mutta. Nimitystoimikunta ei tietenkään ole headhunting-toimisto vaan johtokunnan nimittämä elin, joka on etsimässä parasta tai parhaita ehdokkaita niihin tehtäviin, joihin he itse haluaisivat tulla valituiksi. Tietenkin jäsenkunnan toiveet tulee pitää mielessä, mutta ensisijaisena lähtökohtana on tietenkin Klubin etu.

Minua pyydettiin kirjoittamaan juttu siitä, miten ajattelen, että klubia tulisi kehittää. Tässä tekstissä ilmaisen ajatuksiani Klubin jäsenenä, en toimikunnan jäsenen roolissa. Olen itse mukana usean säätiön sekä esimerkiksi Viipurissa 1891 perustetun Teollisuuden- ja liikkeenharjoittajain Seura Pamaus ry:n hallituksissa,

mikä varmasti vaikuttaa mielipiteisiini ja on toisaalta myös antanut perspektiivisiä katsoa Klubia hieman etäämmältä.

Klubin säännöissä mainittuna tarkoituksena on vaalia suomalaista kulttuuria, suomalaiskansallisia perinteitä ja suomen kieltä koko maassa, antaa jäsenilleen tilaisuus kehittävään keskinäiseen kanssakäymiseen sekä toimia suomalaisuuden hyväksi ylläpitämällä sivistyksellisten, isänmaallisten ja yhteiskunnallisten kysymysten harrastusta. Klubin kotisivujen mukaan yhdistyksen ohjelman rungon muodostavat kuukausikokoukset, ministerilounaat, teemaillat, erilaiset juhlat, lukuisat erilaiset harrastukset sekä laaja kirjo kulttuuritoimintaa kuten kuvataidetta, kuoro ja orkesteri. Me jäsenet tunnemme vielä muitakin Klubimme tarjoamia erityisjuttuja...

Klubin tarjonta on mielestäni erittäin laaja ja jokainen jäsen varmasti löytää itselleen Klubista tekemistä ihan riittämiin, jos vain haluaa. Tai vain lounastamalla kantapöydässä. Yli 3 000 jäsenen joukosta lienee aktiivisia 10-20 prosenttia. Tälle porukalle aktiviteetteja on mielestäni riittävästi ottaen huomioon Klubin tarkoitus ja se, miten toimintaa on hienosti toteutettu. Entä se nukkuva porukka? En usko, että ei-aktiivisista jäsenistä monikaan lisäisi aktiivisuuttaan, jos Klubilla kehitettäisiin vielä joitain uusia harrasteita tai kulttuuritapahtumia nykyisten rinnalle. Osalle jäsenistä jo pelkkä jäsenyys itsessään on tärkeää,

Mikko Mikkola.

ehkä se on statuskysymys tai ehkä se, että Klubin tilat kabinetteineen ovat käytettävissä. Moni ei ehdi tai ehkä edes halua olla varsinaisessa toiminnassa mukana. Nuoremmilla jäsenillä työ ja perhe sekä ehkä lasten harrastukset vievät aikaa niin paljon, että oman vapaa-ajan ottaminen on haastavaa.

Jos jotain kehitysehdotusta minusta halutaan puristaa ulos, niin palaan tähän jäsenistön keskuudessa olevaan toiveeseen nuorennusleikkauksesta. Varsinainen leikkaus ei mielestäni ole itseisarvo. Jos nuoria jäseniä halutaan aktivoida tai saada jäsenistön keski-ikää mahdollisesti nuorennettua uusilla jäsenillä, niin sosiaalisten kontaktien luominen on edelleen mielestäni tärkeällä sijalla. Tällä tarkoitan siis ihmisten tapaamista ja heihin

tutustumista. Loogisena nuorennusleikkauksen vaatimana diskriminointina rajaisin porukan vielä työelämässä oleviin henkilöihin, minkä kriteerin täyttymisen jokainen saisi tietenkin määrittellä itse. Yritysvierailut klubilaisten yrityksissä, ”nuorisoihminen tai -risteily”, joissa tietty teema ja Klubilehteen mahdollisuuksien mukaan aina ”nuoren” jäsenen haastattelu voisivat toimia merkinä siitä, että Klubi haluaa tarjota jotain pelkästään nuoremmille jäsenille suunnattua aktiviteettia. Jos nuoria saadaan mukaan itse toimintaan, niin varmasti myös Klubin toimielimiin.

Mehän tiedämme, että Henry Ford ei kuunnellut asiakkaitaan, vaan päätti kehittää jotain uutta. Tällä hetkellä Klubin toiminta kattaa mielestäni oikein hienosti monia eri alueita eikä Klubin tehtävä ole tuottaa jäsenilleen kaikkia niitä mielitekoja, joita jäsenistö kaipaa elämältään. Erityisiä tarpeita varten on olemassa muita tahoja, jotka niitä tarjoavat. Klubin ei tietenkään pidä jämähtää historiaansa, mutta ei se ole niin tehnytään. Dynaamisuuden ei tarvitse olla kuitenkaan kimpoilevaa, vaan ajan-kuvaan leppoisasti reagoivaa. Kun tämä pandemia on selätetty ja jos johtokunta haluaa ottaa vinkin yllä esittämästäni kehitysajatuksesta, niin Klubi voisi toteuttaa sääntöjensä mukaista tehtävää ja antaa nuoremmille jäsenilleen tilaisuuden kehittävään keskinäiseen kanssakäymiseen. Mitä ikinä se sitten onkaan.

TILINTARKASTAJIEN KILPAILUTUS

Helsingin Suomalainen Klubi on yleishyödyllinen yhdistys, jonka puitteissa toimii kolme yhteisöä:

- Helsingin Suomalainen Klubi ry
- Helsingin Suomalaisen Klubin säätiö sr
- Kiinteistö Oy Kansakoulukuja 3

Kaikkien kolmen yhteisön tilintarkastus kilpailutetaan.

Tarjouspyyntöön liittyvät aineistot ja lisätietoja saa toiminnanjohtajalta (kari.storckovius@klubi.fi).

Tarjoukset pyydetään toimittamaan 1.11.2020 mennessä käsiteltäväksi ja yhteisöjen kokouksille esitettäväksi.

Klubi tarvitsee uudistumista

TEKSTI Antti Virkkunen | KUVA Antti Virkkusen arkisto

Klubilla menee tällä hetkellä hyvin. Silti meillä on isoja haasteita, joihin on tartuttava heti. Nämä haasteet on pystyttävä ratkaisemaan, jotta Klubin tulevaisuus olisi turvattu.

Helsingin Suomalaisen Klubin asema yhteiskunnassamme ei ole itsestään-selvyyss. Klubin on pystyttävä ansaitsemaan paikkansa säilyttääkseen asemansa muuttuvassa maailmassa. Jotta Klubi voisi säilyttää vetovoimansa, sen on eletävä ajassa ja uskallettava uudistua.

Tärkein voimavaramme on jäsenistö, jonka kautta syntyy kosketuspinta yhteiskuntaan ja nyky maailmaan. Tarvitsemme jatkuvasti uusia työelämässä mukana olevia jäseniä, jotta tämä kosketuspinta pysyy riittävän tiiviinä. Klubin toiminta on yleisesti hyväksyttyä, mutta se vaikuttaa monista elitistiseltä ja vanhahtavalta sekä Klubi itsessään sisäänpäin kääntyneeltä.

Jäsenmäärä vähenee

Klubin jäsenmäärä kääntyi laskuun kolme vuotta sitten. Viime vuodenvaihteessa se oli 3001. Klubiveljien eroamisen ja kuolemien määrä ylittää uusien jäsenten määrän ja tämä trendi näyttää pysyvältä. Jäsenmäärän kehitys seuraavan 10 vuoden aikana on huolestuttava ja johtaa tulevaisuustyöryhmän perusteellisen analyysin mukaan 700 jäsenen vähentämiseen vuoteen 2030 mennessä, mikäli suuntaa ei pystytä kääntämään. Nykyisellään Klubin vetovoima ei siihen riitä.

Jäsenkunnan merkittävä pieneneminen on iso riski Klubille. Taloutemme sen vielä kestää, mutta vaikutukset Klubin toimintaan ja ilmapiiriin ovat tuntuvia. Tiedämme, että kun kehittyvä organisaatio alkaa näivettyä, organisaation sisälle syntyy kitkaa ja henki huononee. Jäsenkato pitää pystyä lähivuosina ratkaisemaan, jotta vältymme näiltä ikäviltilä seurauksilta.

Iäkkäämpien jäsenten yhteisö

Klubi on leimallisesti iäkkäämpien jäsenten yhteisö. Viime kevään jäsentutkimuksen mukaan vakiokävijöistä entistä useampi (63%) on yli 70-vuotias. Alle 60-vuotiaat käyvät Klubilla entistä harvemmin. Jäsentutkimuksesta käy myös selvästi ilmi, ettei ohjelmatarjontaa tavoita riittävästi alle 60-vuotiaita klubiveljiä.

Päätösvalta Klubilla on yli 70-vuotiailla. Johtokunnan jäsenten keski-ikä on 72 vuotta, vain yksi on alle 70. Jäsenistön keski-ikä on 65 vuotta, joten ero on merkittävä. Samoin useimmat toimikuntien jäsenet ovat ylittäneet 70. Toimikunnissa on lisäksi runsaasti varsin pitkiä toimikausia, mikä osaltaan on estänyt nuorempia jäseniä pääsemästä Klubin hallintoelimiin.

Jäsentutkimuksemme paljastaa myös nuoremman jäsenkunnan muita

Antti Virkkunen.

suuremman kriittisyyden Klubia kohtaan. Tämä on ymmärrettävää, koska he eivät ole pystyneet riittävästi vaikuttamaan Klubin kehittämiseen.

Kehitystavoitteet

Klubin jäsenyyden tulee perustua Klubin yhteisen arvomaailman sisäistämiseksi eikä esimerkiksi johonkin harrastusryhmään kuulumiselle. Klubin vetovoiman tulee olla jäsenyydestä kiinnostuneiden silmissä niin suuri, että se takaa jäsenhakemusten riittävyyden ilman erillisiä

jäsenhankintatoimenpiteitä. Klubin kehittäminen tulee suunnata sen vetovoiman kasvattamiseen.

Tältä pohjalta tulevaisuustyöryhmä määritteli raportissaan seuraavia kehittämistavoitteita:

- Ohjelmatarjonnan kehittäminen siten, että se puhuttelee ja houkuttelee myös työikäisiä jäseniä.
- Nuorempien jäsenten saaminen klubin johtotehtäviin nykyistä laajemmin.
- Klubin yhteiskunnallisen roolin ja imagon vahvistamista siten, että Klubin myönteinen profiili toimii tehokkaana vetovoimatekijänä potentiaalisten uusien jäsenten keskuudessa.
- Avoimuuden lisääminen viestinnässä ja Klubin eri toimintoissa ja sitä kautta hyvän hengen ja tunnelman vahvistaminen Klubin sisällä.

Tulevaisuustyöryhmä on raportissaan esittänyt joitakin toimenpiteitä näiden tavoitteiden saavuttamiseksi. Vastuu toimenpiteiden suunnittelusta ja toteutuksesta on Klubin johtokunnalla ja toimikunnilla. Nyt on aika toimia.

ASUJEN- JA ASUSTEIDEN PESULA
YLI 40 V. KOKEMUKSELLE

ASIAANTUNTIJA - OSAAJA

AUTOLLE ASIAKASPAIKKA PIHASSA

**SUOMALAISEN KLUBIN
JÄSENILLE 20 % ALENNUS**

**EDUSTA MAINITTAVA
PESUJA JÄTETTÄESSÄ**

Pohjoisesplanadi 37 sisäpiha
www.pyykkipoika.fi
P. 09 47800170

POINTCOOL - SERVICE OY

**Suurkeittiölaitteiden ja
kylmäkalusteiden huolto
pääkaupunkiseudulla**

Pointcool - Service Oy
Konetie 1
04300 Tuusula
Puh. 09-8387 420
Fax 09-8387 4220
e-mail. pointcool@pointcool.fi

Uskaltaako Klubille tulla?

TEKSTI Heikki Hakala | KUVAT Elias Irola

- Kyllä uskaltaa, kunhan noudattaa Klubin koronaohjeita, sanoo toiminnanjohtaja Kari Storckovius.

Klubilla on yksityiskohtaiset ohjeet siitä, kuinka toimitaan korona-aikana. Ne sisältävät samoja ohjeita siitä, että käsihygienia on tärkeää ja välimatkoja tulee noudattaa. Monet Klubilla kävijät käyttävät myös maskeja, joita on saatavilla heti eteisessä, ellei oma ole mukana.

Ravintoloitsija on huolehtinut siitä, että kaikissa tiloissa on tuoleja vain sen verran kuin se on mahdollista, jotta riittävät etäisyydet säilyvät. Kantapöydässäkään ei ole enempää tuoleja kuin turvalliset etäisyydet antavat myötä.

- Me klubimestarit olemme tutustuneet huolellisesti koronaohjeisiin. Meiltä voi kysellä, jos on epäselvyyttä. Pidämme huolen myös siitä, että esimerkiksi tässä eteisessä ei pääse syntymään ruuhkia, Jallu ja Markus sanovat.

Klubimestareiden edessä on pöytä, jossa on vieraskirja, käsidesiä ja maskeja. Vieraskirjaan kannattaa kirjoittaa oma nimi selvästi, sillä sitä käytetään apuna, mikäli on tarve jäljittää korona-altistuneita. Tärkeää on, ettei kukaan tule Klubille,

mikäli tuntee pieniäkin oireita.

Käsidesiä löytyy joka puolelta. Niitä on aina käden ulottuvilla.

Klubin kotisivulta osoitteesta www.klubi.fi löytyvät koronaohjeet. Sieltä löytyy myös välittömästi tietoa, mikäli ohjeistusta muutetaan. Klubin oma Pandemiatoimikunta seuraa tarkasti tilanteen kehitystä.

Klubin tilaisuuksiin vaaditaan ennakoilmoittautuminen, joka tehdään verkossa. Se on yksinkertainen toimenpide, sillä uusi järjestelmä kirjaa käyttäjän helposti ja nopeasti. Ennakoilmoittautuminen on tärkeää, jotta on tiedossa, kuinka paljon ihmisiä tilaisuuksiin on tulossa.

Osa harrasteista on edelleen tauolla, koska niihin liittyy erityisiä riskejä. Tämä liittyy esimerkiksi seniorijumppaan.

Sen sijaan osa harrastuksista on siirretty verkkoon. Näin esimerkiksi bridgeä ja jumppaa voi harrastaa kotoa käsin.

Kuoro harjoittelee perjantai-iltapäivisin pääsalissa, jossa pystytään huolehtimaan riittävän suurista etäisyyksistä.

- Koska kaikki merkit viittaavat siihen, että joudumme elämään tämän koronaviruksen kanssa vielä pitkään, olemme halunneet laatia sellaisen

Klubimestarit käyttävät visiirejä. Tässä Markus Vormila.

toimintamallin, että Klubia voidaan pitää turvallisesti auki myös korona-aikana. Sen vuoksi uskallankin toivottaa veljet tervetulleiksi tänne, Kari Storckovius sanoo.

Ravintolassa on niin turvallista kuin mahdollista

Vuosi 2020 on muuttanut maailmaa, mutta kohtaamisia ja hyvää ruokailua tarvitaan edelleen. Oltuaan keväällä kiinni Klubiravintola on palannut tarjotakseen klubilaisille turvallisia tapaamisia maukkaan ruoan parissa.

TEKSTI Petri Väänänen | KUVA Elias Irola

Noudatamme hyvin tarkasti suosituksia ja määräyksiä sekä toimimme erittäin korkealla turvallisuus- ja hygieniatasolla. Tarjoilijamme käyttävät suojavaireitä salissa ja kabineteissa, jotta tunnemme kaikki olomme turvallisemmaksi.

Omistajamme Suomen Kansanterveysyhdistys kiittää lämpimästi vappulounaan yhteydessä Suomen Terveydelle -keräykseen lahjoittaneita klubilaisia. Lahjoitusvaroja ja viime vuonna jaettuina osinkoja on käytetty Suomen kansanterveyden vahvistamiseen koronan jäljiltä. Mieli ry:n Kriisipuhelin, sydänsairauksien kanssa elävien kuntoutus ja neuvonta sekä ikäihmisten Vahvikelinjat ovat näistä esimerkkejä. Samoin juuri lokakuussa jaetut lastentautien tutkimuksen apurahat, joilla nujerretaan lasten aivokasvaimia, pitkäaikaissairauksia, perinnöllisiä immuunisairauksia ja sydänvikoja. Voit lukea niistä lisää osoitteessa suomenterveydelle.fi.

Syksyn lounas myös mukaan

Syksyn menu on koottu kauden raaka-aineista. Huomioithan, että kotiruokalounas on voit ostaa myös mukaan! Lounasannoksen hinta on 9,90€ sis. runsaan salaatin sekä päivän kotiruoan ja pienen makean jälkiruoaksi.

Laura Kartano ja Petri Väänänen toivottavat veljet perheineen ja ystävineen turvallisesti tervetulleeksi Klubin ravintolaan.

Turvalliset kohtaamiset väljennetyillä tiloilla

Koronatilanteessa olemme supistaneet tilojen maksimihenkilömäärää ja muutaneet järjestystä niin, että turvavälit toteutuvat ja tapaamiset voidaan toteuttaa rauhallisin mielin. Kapasiteetit ovat:

- Pääsali max 50 henk.
- Pohjola max. 16 henk., diplom. pöytä
- Pankki max. 12 henk., diplom. pöytä
- Helsinki-sali max. 12 henk., diplom.

- Sipilä max. 5 henk.
- Tanttua max. 3 henk.
- Vähäkallio max 8 henk., diplom. pöytä
- Johtokunta max. 12 henk., diplom. pöytä
- Ylppö max. 5 henk.

Haluamme että jokainen kokee olonsa turvallisesti tervetulleeksi!

Pukukoodin muutos on sopeutumista ajan henkeen

TEKSTI Heikki Hakala | KUVAT Elias Irola ja Pixabay

KUVA Pixabay

Klubin pukukoodia on merkittäväällä tavalla muutettu. Johtokunta päätti muutoksesta elokuun kokouksessa.

Päätöstä edelsi perusteellinen pohdinta. Tärkeimmäksi syyksi nousi se, ettei ole Klubin edun mukaista, että pukukoodi on sellainen, jota satunnaisesti klubilla käyvä mies joutuu erikseen miettimään.

Vuosikymmenten saatossa business-pukeutuminen on muuttunut. Enää ei kavahdeta sitä, että pikkutakin kanssa käytetään siistejä farmareja. Viime vuosina on nopeasti yleistynyt myös se ajatus, ettei kauluspaidan ja pikkutakin eikä myöskään kokopuvun kanssa käytetä solmiota. On tärkeää, että Klubilla voi vierailla niissä vaatteissa, joita käyttää työpaikalla normaalisti.

Uusi pukukoodi on kauluksellinen paita ja pikkutakki. Vaatteiden tulee olla siistit ja ehjät. Urheilujalkineet eivät edelleenkään ole soveliaat kengät.

Klubin perinteisiin kuuluu myös juhavia tilaisuuksia, joissa asuna voi olla smokki, frakki tai kokopuku solmion kanssa. Pukukoodi ilmoitetaan näissä tapauksissa erikseen. Yksityistilaisuuksissa isäntä määrittää pukeutumisen. Pukeutumisohe ei koske vierailevia esitelmöitsijöitä.

Vaikka pukukoodia on nyt hölennetty, tyyliä on edelleen tärkeä. Suomalainen Klubi vaalii etikettiä, hyviä käytöstapoja ja toisten huomioon ottamista. Osa tätä on myös pukeutuminen tavalla, joka henkii perinteiden kunnioittamista.

Klubilehti kysyi viideltä kevätkokoukseen osallistuneelta jäseneltä, mitä he ajattelevat pukukoodin muutoksesta.

Matti Laitinen ja Jukka Reinikainen

- **Muutos on ok**, sillä muoti on muuttunut, pukeutumisella ei enää ole niin tarkkoja rajoja kuin aiemmin. On kuitenkin hyvä tuntee, minne tulee ja mikä on soveliaista. Nyt muodissa olevia rikki revittyjä farkkuja ei voi hyväksyä, vaikka ne olisivat maksaneet 500 euroa.

Janne Virkkunen

- **Menneeseen ei pidä** jämähtää. Vanhaa pukukoodia ei kaikilta osin enää muutenkaan noudatettu, joten oli aika muuttaa sääntöjä.

Harri Tilli

- **Klubi elää ajassa** ja muutos on mallittainen ja perusteltu. Aina pitää ottaa huomioon aika ja ympäristö.

Aarno Cronvall

- **Ymmärrän hyvin**, että nuorempi polvi on vapaampaa, kuin me seniorit. Halutaan käyttää vaatteita, joissa itse viihtyy. Olen kuitenkin pahoillani siitä, että pukeutuminen on liukunut vapaampaan suuntaan myös pääosalissa. Suomalaisella Klubilla on pitkät ja arvokkaat perinteet. Hieinan muodollisempi pukeutuminen viestii niiden arvostamisesta. Minun imagooni kuuluu solmio. Ja se näkyy tulevaisuudessakin.

Yhteiskuntasuhteiden toimikunta aloitti työnsä

TEKSTI Pertti Torstila | KUVA Elias Irola

Klubin johtokunnan strategiaseminaarissa 3.8.2020 nousi kehittämistavoitteiden kärkeen klubin yhteiskunnallisen roolin vahvistaminen. Klubin päätehtävän, Suomen ja suomalaisuuden rakentamisessa linkki yhteiskuntaan ja klubin ulkopuoliseen maailmaan on tärkeä.

Näkyvyys ja vahva myönteinen julkisuuskuva ovat merkittävä vetovoimatekijä niin omaan jäsenistöön kuin muihin suomalaisiin päin. Klubi on asemassa, jossa se voi yhdistää ihmisiä ja ajattelutapoja monilla eri toimialueilla. Klubi voi ja sen tulee lisätä yhteisöllisyyttä ja tarjota uusia ajatuksia päätöksentekoon. Klubin jäsenistöstä löytyy asiantuntemusta elämän kaikilta aloilta. Tämä asiantuntemus tulisi hyödyntää toiminnoiksi, jotka heijastuvat ei vain klubiyhteisön sisään vaan myös ulos yhteiskuntaan.

Johtokunta näki uuden toimintaluottuvuuden tarpeen jo helmikuussa, kun se päätti perustaa yhteiskuntasuhteiden toimikunnan. Toimikunta sai tehtäväkseen suunnitella, toteuttaa ja raportoida asioita, jotka liittyvät klubin julkikuvaan, näkyvyyteen ja vaikuttavuuteen suomalaisessa yhteiskunnassa.

Jäsentutkimuksessa 2020 ja tulevaisuustyöryhmässä esille nousseet teemat tarjoavat nyt alkavalle työlle hyvää pohjaa. Yhteydenpito sidosryhmiin, klubin kansainvälisten suhteiden kehittäminen

Yhteiskuntasuhteiden toimikuntaan kuuluvat Petri Tuomi-Nikula (vas.), Antti Halli, Jaakko Laajava, Pertti Torstila, Mikael Stelander ja Eero Akaan-Penttilä.

ja yhteyksien ylläpitäminen veljesklubeihin kirjattiin tehtävien joukkoon. Klubin nettisivuilla julkaistut, kaikille suomalaisille tarkoitetut sisällöt, kuten SKSM/Suomen kansan sähköinen muisti ja julkaisusarjat vahvistavat klubin yleishyödyllistä statusta ja ovat uuden toimikunnan tärkeä tehtäväalue. Samaan tavoitteeseen tähtäävät klubin ja sen yhteisöjen rahoittamat julkiset kilpailut, kuten Suomalainen kirjoituskilpailu ja valmisteilla oleva Suomen kielen ja kulttuurin tunnustuspalkinto.

Toimikunta piti järjestäytymiskokouksensa 8.9.2020. Puhetta johtaa Pertti Torstila, sihteeriksi valittiin Mikael Stelander ja jäseniä ovat Eero Akaan-Penttilä (vastuualue SKSM), Antti Halli (Kielen ja kulttuurin tunnustuspalkinto), Jaakko Laajava (Ulkosuhteet, ml. kansainväliset) ja Petri Tuomi-Nikula (Suomalainen kirjoituskilpailu).

Toimikunta kokoontuu muiden toimikuntien tapaan kerran kuukaudessa ja raportoi työstään suoraan johtokunnalle. Toivomme klubiveljiltä ajatuksia ja aloitteita toimikunnan työn tueksi.

Uutispuuro

Teksti ja kuva Elias Irola

Uutispuurolla aloitettiin 17.8.2020 Klubilla maaliskuusta jatkuneen tauon jälkeen. Tuoleja salissa oli vähennetty ja jo kattauksesta näkyi, että etäisyyden pitäminen oli ohjeena. MTK:n puheenjohtaja Juha Marttila kertoi Klubin vieraana maatalouden kuulumisia. Isäntänä toimi Aarno Cronvall. Erkki Savola sai puuropussin sakoluokarvauksen voittajana.

Oikeuspolitiikan ilta

Teksti ja kuva Elias Irola

Oikeuspolitiikan illassa 27.8.2020 valiokuntaneuvos, oikeustieteen tohtori Matti Marttunen kertoi Eduskunnan perustuslakivaliokunnan toiminnasta ja tehtävistä. Valiokunnan lausunnon sitovuus merkitsee, että sen kannan vastaista lakia eduskunnassa ei voida säätää. Esillä oli muun ohella se, miten valiokunnan lausunnot perustuvat vain oikeudelliseen harkintaan ja miksi niissä pyritään yksimielisyyteen. Tilaisuudessa käytettiin useita puheenvuoroja. Isäntänä toimi Timo J. Ojala.

EU-ilta

Teksti ja kuva Elias Iirola

Illan aiheena 3.9.2020 oli ”EU:lla on näytön paikka”. Klubin vieraana oli Ulkopoliittisen instituutin EU-asioiden ohjelmajohtaja, tohtori Juha Jokela. Useissa puheenvuoroissa käsiteltiin muun muassa kysymyksiä, mitä merkitsee viime aikoina julkisuudessa esillä ollut EU-normien luova tulkinta, millä tahoilla EU:ssa on näytön paikka, mikä on EU:n toimintakyky ja tietysti myös mitä tämänhetkisen arvion mukaan Brexit merkitsee. Isäntänä toimi Eikka Kosonen.

Ansioituneita klubilaisia

Kuvat Elias Iirola

Suomalaisen Klubin kevätkokous siirtyi koronaviruksen vuoksi keväältä syyskuulle. Klubin kevätkokous kutsui kunniajäseneksi Jarmo Virmavirran (oik.). Vuoden klubiteko -tunnustuksen sai Olli Meretoja (vas.), joka toimi Klubilehden päätoimittajana 2019. Puheenjohtaja Matti Viljanen keskellä.

Suomalaisen Klubin kultaisella ansiomerkillä palkittiin: Timo Toni (vas.), Jussi Huttunen, Timo Närhinsalo, Arto Salminen, Veikko Hakkarainen, Jorma Äikää, Jarmo Ojala ja Pentti Mettälä.

Matti Viljasella on takanaan 55 vuotta puheenjohtajuuksia

TEKSTI Heikki Hakala | KUVA Elias Iirola

Vuoden 2020 vaihteessa Suomalaisen Klubin puheenjohtajan tehtävistä luopuvan Matti Viljanen elämä on täyttynyt lukuisista puheenjohtajuuksista. Ensimmäinen puheenjohtajuus oli 55 vuotta sitten Laitilan Kokoomuksen Nuorissa. Merkittävin oli 17 vuoden jakso Insinööriliiton johdossa.

Matti Viljanen muistelee elämäänsä koronaevakossa Laitilassa. Laitila on Viljanen lapsuusajan kotikunta, jossa hän kävi myös koulut. Rakas muisto on ensimmäinen puheenjohtajuus Laitilan Kokoomuksen Nuorissa.

- Silloin olin vaikuttamassa siihen, että Urheilutalon kellariin rakennettiin nuorisopotero. Se on siellä edelleen ja samassa käytössä, Viljanen sanoo. Viljanen ehti toimia myös isäntänä Laitilan Teinikunnassa sen kiihkeimpinä aikoina.

Varusmiespalveluksen jälkeen Viljanen lähti Poriin opiskelemaan insinööriksi. Kuvaan tuli Porin Insinööriopiskelijat ry:n puheenjohtajuus. Laitilan Kokoomuksen Nuorten paikallisosaston puheenjohtajuus vaihtui porilaiseen Teljän Kokoomus ry:n puheenjohtajuuteen. Porin kaupunginvaltuuston jäsenyyden aikana Viljanen toimi Porin kaupungin rakennus- ja kiinteistölautakunnan puheenjohtajana. Kyseinen lautakunta hallitsi kaupungin kiinteistöomaisuutta sekä maa- ja vesirakentamista.

Tulevan työuran kannalta merkittävä oli Satakunnan Insinöörit ry, jonka puheenjohtajana ollessaan Viljanen hankki ja kunnosti yhdistykselle omat toimitilat.

- Siitä lähti liikkeelle urani Insinööriliitossa, Viljanen sanoo.

EU tulee

Matti Viljanen ehti olla 1980-luvun puolella välissä Insinööriliiton valtuuston puheenjohtajana ennen kuin siirtyi liiton ensimmäiseksi kokopäivätoimiseksi puheenjohtajaksi 1989. Sitä tehtävää hän hoiti yli 17 vuotta.

- Insinööriliitossa teimme isoja uudistuksia. Otimme mm. käyttöön klubiveljemme Tero J. Kauppisen kehittämän Via-johtamisjärjestelmän (Visiosta tulokseen). Tämän järjestelmän käyttöön koulutettiin liitossa yli 100 ihmistä. Itse kävin läpi kaikki koulutusjaksot mukaan lukien Harvard Business Schoolissa pidetty jakso, Viljanen kertoo.

Insinööriliiton puheenjohtajakauteen osui niin Suomen liittyminen EU:iin kuin itäisen Keski-Euroopan maiden jäsenyysneuvottelut. Viljanen toimi silloin Euroopan Metallin hallituksessa, jonka yhtenä tehtävänä oli selvittää pyrkivien maiden ihmisoikeuksia, sopimusjärjestelmiä ja työolainsäädäntöä.

- Kyllähän me havaitsimme vakavia puutteita, mutta jäseneksi ottamiselle oli kova poliittinen paine. Ajateltiin, että maat voivat kehittää kansallisia järjestelmiään ja parantaa toimintamallejaan tehokkaammin ollessaan jäsenenä. Nyt tiedämme, ettei tuo kaunis ajatus ole täysimääräisesti toteutunut, Viljanen sanoo.

Kansainvälisessä toiminnassa mukana olemisen hyödynsi myös koulutustason nostamista kotimaassa. Insinööriliitton eurooppalainen kattojärjestö FEANI keskittyi nimenomaan koulutuksen laadun parantamiseen.

- Pidän koulutuspolitiikan alueella parhaimpana saavutuksena sitä,

että FEANI:n standardeihin perustuen saatoimme nostaa suomalaisen insinöörikoulutuksen ammatilliseen korkea-asteeseen. Vaikein paikka puolestaan oli Wärtsilän Turun telakan ajautuminen konkurssiin. Siellä oli todella paljon liiton jäseniä, sillä kyseessä on hyvin insinöörivaltainen ala.

- Laivanrakennus avasi minulle huikean näkymän, sillä matkustajaristeilijässä yhdistyy niin valtava määrä erilaista teknologiaa ja insinööritaitoa. Laiva on oikeastaan pienoiskaupunki, mutta sen lisäksi se kulkee paikasta toiseen ja vaatii kaikki mahdolliset liikkumiseen liittyvät järjestelmät. Tuollaisen risteilijän suunnittelu ja rakentaminen on insinööritaidon huippuesimerkki, Viljanen sanoo.

AKAVA:sta Suomalaiselle Klubille

Insinööriilitosta Matti Viljanen siirtyi AKAVA:n puheenjohtajaksi.

- Havaitsin ja koin, että keskusjärjestötasolla oli paljon valtapoliittikkaa, kun jäsenjärjestöt pyrkivät korostamaan omaa merkitystään. Eri järjestöillä on erilaisia intressejä ja vaikutuspyrkimyksiä, jotka on hyvin vaikea sovittaa yhteen. Toisaalta näin, että AKAVA:n sisällä on valtavasti asiantuntemusta oikeastaan ihan miltä elämäalueelta tahansa. Vein myös AKAVA:aan Tero J. Kauppisen Via-johtamismallin, koska olimme sen avulla saavuttaneet suuria parannuksia Insinööriilitossa.

- Olen ylpeä siitä, että saimme kolmikantaneuvotteluissa sovittua sosiaalitulon. Se paransi merkittävästi akavalaisien työttömyyspäivärahan tasoa. Samalla saatiin sovittua, että myös omaehtoinen koulutus työttömyysaikana sallittiin. Akavalaisille

Puheenjohtaja Matti Viljanen tutussa työssä, esittelemässä toimintakertomusta jäsenistölle.

KUVA Elias Iirola.

korkeakoulutetuille ei yleisestä työllisyyskoulutuksesta juuri iloa ollut. Sen sijaan omaehtoisen koulutuksen merkitys työn saannin kannalta voi olla hyvinkin suuri, Viljanen sanoo.

AKAVA:n jälkeen vuorossa olikin sitten Helsingin Suomalainen Klubi, jonka puheenjohtajana Matti Viljanen tulee olleeksi kuusi vuotta eli kaksi kolmi-vuotiskautta.

- Kyseessä on ollut Klubin toiminnan kannalta vahva jakso. Korostan, että olemme onnistuneet yhdessä. Jäsenmäärä on pyörinyt 3 000

kieppeillä, tilaisuuksia on järjestetty huikeat 300 vuodessa ja niihin on osallistunut 11- 12 000 henkeä. Klubin tulos on joka vuosi ollut yli 200 000 euroa ylijäämäinen, eikä se ole perustunut jäsenmaksujen korottamiseen vaan kohtuullisen tarkkaan taloudenpitoon. Tämä viimeinen vuosi onkin sitten ollut kaikin tavoin vaikea, koska keväällä jouduimme pistämään koronaviruksen takia koko Klubin kiinni. Eikä näköala lähitulevaisuuteen ole lainkaan kirjas. Tällä hetkellä näyttää siltä, että tilanne jatkuu vaikeana ainakin ensi syksyyn saakka, Viljanen sanoo.

Matti Viljanen näkee, että koronan ohella haasteita tulevaisuuteen tulee myös siitä, että suurten ikäluokkien mentyä ikäluokat pienenevät, mikä todennäköisesti merkitsee myös jäsenmäärän pienenemistä, kun samaan aikaan uran ja perhe-elämän vaikutuksesta halukkuus liittyä erilaisiin yhdistyksiin on heikkenemässä.

- Tämä sama kehitys näkyy kaikissa järjestöissä, ei vain Suomalaisessa Klubissa. Se on megatrendi, ja sekin on selvää, ettei maailma koronan jälkeenkään ihan entiselleen palaa, Viljanen sanoo.

ARVO KOKKONEN OY, Kuussillantie 16, 01230 Vantaa www.arvokokkonen.fi 09-2786070

Hirvuisten vuosien valtiomies J. K. Paasikivi (1870-1956)

TEKSTI Martti Häikiö

Kirjoitin ylioppilasaineen Kuopion lyseossa otsikolla ”Taloudellinen ja henkinen itsenäisyys on valtiollisen itsenäisyyden edellytys (J. K. Paasikivi).” Vuosi oli 1968. Syksyllä poliittisen historian opiskelijana koettiin ylioppilaitten valankumous, jossa ei todellakaan vannottu Paasikiven nimeen. Tänä vuonna olen Paasikiven 150-vuotisjuhlatoimikunnan puheenjohtaja ja www.jkpaasikivi.fi -sivuston päätoimittaja. Mikä Paasikivessä edelleen kiehtoo? Mikä hänen ajattelussaan ja toiminnassaan tuntuu ajankohtaiselta vielä tänään, 52 myöhemmin?

Historian peruskauraa on tuntea Paasikivi Suomen sodanjälkeisten vaaran vuosien pääministerinä (1944–1946) ja presidenttinä (1946–1956). Olen monella luentosarjalla käynyt läpi vajaat kolme viikkoa pääministerinä toimineen Paasikiven puhetta itsenäisyypäivänä 1944. Poimin tästä hänen nimeään kantavan linjan perusdokumentista tänäänkin ajankohtaisia ajatuksia. Jo puheen alku iskee tähän päivään:

”Kansojen elämäntie ei ole tasaista nousua ylöspäin, niin kuin mielellämme toivomme. Toisinaan se painuu laakson pohjaan – laakson, joka voi olla kuin syvä rotko. Mutta laakson pohjas-

J. K. Paasikivi sellaisena kuin me hänet muistamme.

KUVA Fremling, F.E. / Finna.fi.

ta nousee polku rinnettä ylös. Nousu on milloin loivempi, milloin jyrkempi. Mutta aina päästään lähemmäs aukeita vapaita aloja, joista Jumalan taivas yhä valoisampana eteen avautuu.”

Puheessa on edelleenkin pätevät peruskivet Suomen ulkopoliitikalle:

”Suomen ulkopoliitikassa on kaikkea hallitsevana maamme suhde suureen itäiseen naapuriimme, Neuvostoliittoon ... Valtiollinen itsenäisyys ja riippumattomuus on edellytys, jota ilman kansamme ei voi onnellisena ja tyytyväisenä elää eikä tehtävänsä täyttää ... Lähes 700-vuotisesta yhteydestä Ruotsin valtakunnan kanssa on periytynyt yhteiskuntarakenteemme ja elämäntapamuksemme”.

Sisäpolitiikan osalta viesti on myös edelleen ajankohtainen:

”Vaikavat tehtävät kykenemme suorittamaan vain elävän yhteiskunnallisen mielen vallitessa ... Nykyään korostetaan syyllä demokratian merkitystä ... päävaikeudet ovat ennen kaikkea taloudellisella alalla ... Yksi on kuitenkin kaiken perusedellytys: Työtä on tehtävä, tarmokasta ja uutteraa työtä. Tuotanto on saatava mahdollisimman voimakkaaseen käyntiin.”

Puheen lopetus on yhtä vaikuttava kuin sen alku:

”Syksyinen hämäryys lepää tänä joulukuun päivänä pohjoisen maamme yllä. Mutta pian alkavat päivät pidetä ja jonkun ajan perästä kevät vähitellen rupeaa tekemään tuloaan. Aurinko alkaa lämmittää ja ihmisten mielet kohoavat ja kirkastuvat. – ”Tee työtä ja säästä ja käytä itses aina kuin rehellinen mies, niin kaikki viimein päättyy hyvin” – näin antaa Aleksis

Kansallis-Osake-Pankin pääjohtaja Juho Kusti Paasikivi (2. vas.) esittelemässä Jukolan tiluksiaan pankin johtokunnan jäsenille Mauri Honkajuurelle ja Wilho Soinille. Kärriypolun (Porvoontie) vierustassa vasemmalla Anna-rouva.

KUVA Keravan museo.

Kivi viisaan miehen neuvoa nuorempaa polvea. – Syksyn sumusta on päivä nouseva meidänkin vapaalle kansallemme ja aurinko yhä lämpimämmin paistava rakkaalle Suomellemme.”

Lex Paasikivi 1918: torpparivapautus

”Elävä yhteiskunnallinen mieli” tarkoitti Paasikivelle välttämättömien uudistusten toimeenpanoa. Hän kasvoi politiikkaan suomalaisen puolueen sosiaalireformismin ja snellmanilaisen koko kansan sivistystason nostamisen hengessä. Radikaalienkin yhteiskunnallisten uudistusten kautta Suomen kansa kasvaa yhtenäiseksi kestämaan ulkoisia paineita.

Uudistusten ytimenä oli maakysymys, tilattoman väestön ja torppareiden aseman kohentaminen. Paasikiven

ensimmäinen pääministerikausi 1918 jätti pysyvän jäljen Suomen historiaan: torpparivapautuksen.

Tänä vuonna vietetään myös kirjailija Väinö Linnan syntymän 100-vuotismuistoa. Paasikiveä ja Linnaa yhdistää yksi suuri asia: torpparikysymys. Linnan Pohjantähti-trilogian ytimenä on Koskelan torppariperheen tarina. Isä-Jussin raivaamat pappilan pellot ovat pontimena katkeroituneen Akseli-pojan tarttumiseen aseeseen ja lähtemiseen vallankumouksen tielle. Hän liittyi veljineen punakaartiin, joka lähti hyökkäyssotaan kohti Vaasaa kukistamaan Svinhufvudin johtaman porvarihallituksen.

Tragedian syvyys tulee siitä, että Svinhufvudin hallitus oli jo ennen kapinaa tammikuussa 1918 antanut ohjelmansa mukaisen lakiesityksen eduskunnalle torppien lunastusoikeudesta. Kun

Senaatin puheenjohtaja P. E. Svinhufvud ja talousosaston varapuheenjohtaja (pääministeri) J. K. Paasikivi kesällä 1918.

KUVA Museovirasto.

Linnan luoma romaanihenkilö Akseli Koskela kärsi punavankileirillä heinäkuussa 1918, hyväksyi porvarillinen tynkäeduskunta – siis ilman sosialisteja – käytännössä yksimielisesti torpparivapautuksena tunnetun lain. Valtionpäämiehen valtuuksin Svinhufvud vahvisti sen lokakuussa ja asetusten antamisen jälkeen sen toimeenpano alkoi toukuussa 1919.

Paasikivi oli jo tätä ennen maan merkittävimpiä maareformin suunnittelijoita ja toteuttajia. Suomalaisen puolueen kansanedustajana Paasikivi oli maakysymyksen ratkaisua valmistelleen eduskunnan maatalousvaliokunnan puheenjohtaja.

Jos jotakin henkilönimeä torpparivapautuksesta tulisi käyttää, sopivin olisi Lex Paasikivi. Torpparivapautus tapahtui Paasikiven ollessa Suomen pääministerinä. Eniten valmistelussa töitä

teki maatalousenaattori E. Y. Pehkonen. Historiapoliitiikan tiliin on pantava yleinen väärinkäsitys, että torpparit olisi vapauttanut Lex Kallio vuonna 1922 – Kyösti Kallion nimeä kantava laki lisäsi keinovalikoimaan vain pakkolunastuksen, mihin turvaututtiin hyvin vähän.

Mutta sosialisti Paasikivi ei ollut. Ero työväenliikkeeseen tuli, kun SDP ryhtyi puhumaan luokkataistelusta ja kiihottamaan kansaa vallankumoukseen. Tässä kohden muuten Linnaakin tulkitaan väärin: hänen todellinen sankarinsa Pohjantähti-kirjassa on Janne Kivivuori, väkivaltaisen kumouksen hylkääjä ja kansanvaltaisten menetelmien vankkumaton kannattaja.

Myöntyvyyden rajanveto

Paasikivi tunnetaan ulkopoliitikas- ja myöntyvyysspoliitikkona. Termi on

peräisin niin sanotulta sortokaudelta 1900-luvun alusta. Ulkopoliitikot jakautuivat kahteen pääleiriin: lakien noudattamista vaativiin perustuslailisiin, joiden näkyvin hahmo oli P. E. Svinhufvud, ja joustavampaa sovittelua kannattaneisiin suomettelaisiin, joihin Paasikivi selvästi kuului.

Mutta hänenkin myöntyvyydessään oli rajansa. Erityisen kiinnostavaa on tarkastella kolmea periksi antamisen perälautaa.

Paasikivi oli valtiovarainsenaattorina, kun viimeisiksi hallitukseen jääneet myöntyvyyssuuntaa kannattaneet senaattorit (ministerit) lopulta erosivat 1909. He katsoivat, ettei lisäämyönnytyksillä enää voida pelastaa Suomen asemaa. Paasikiven muistelmat sortovuosilta pohtivat eniten juuri tätä rajankäyntiä.

Paasikivi veti myöntyvyydelle rajat myös kaksi kertaa myöhemmin. Toimiessaan Kansallisen Kokoomuspuolueen puheenjohtajana 1934–1936 hän teki selvän pesäeron saksalaiseen kansallissosialismiin ja italialaiseen fasismiin kallistuneisiin aatesuuntiin. Hän oppinsa ”Talo on korjattava, ei hävitettävä” oli suunnattu näitä ääriilikkeitä vilkuileville suomalaisille.

Merkittävin rajanveto tapahtui kesällä 1948. Väli-rahansopimuksen ehdot täyttäneet, ja paljon niiden yli periksi antamaan joutunut ”patasuomettelainen” Paasikivi, teki selvän pesäeron kommunisteihin. Hän nimitti sosiaalidemokraattisen Fagerholmin vähemmistöhallituksen ja laati 24-kohtaisen ohjelman, jota hän saarnasi keskeisille poliitikoille. Ohjelma on kokonaisuudessaan julkaistu Tuomo Polvisen myös netissä olevan Paasikiven elämäkerran 5. osan liitteenä.

Tavoitteena oli estää Suomen liukuminen kommunistiseen diktatuuriin.

”Nyt meidän täytyy pitää lujasti kiinni oikeudestamme sopimuksen mukaan ja vaatia, että myös Neuvos-

toliitto ei mene sopimusta sisältämän rajan yli. Kaikki, mikä on rajalinjan tällä puolella, kuuluu meille ... voimme vielä kehittää kauppaamme Neuvostoliiton kanssa, mutta me emme saa tulla taloudellisesti riippuvaisiksi Neuvostoliitosta ... Me kuulumme pohjoismaihin ja länsimaihin ... ennen kaikkea meidän tulee pitää kiinni siitä, että me itse s.o. eduskunta ja presidentti, ei Moskova, määrää, kutka henkilöt tulevat hallituksen jäseniksi ... kommunistien menettely on muissa maissa ollut: ensin kansanrintama ja kokoomushallitus, jossa kommunistit ovat mukana, sitten saada kommunistien vaikutus halli-

tuksessa yhä suuremmaksi ja ylivoimaiseksi, saada sosialidemokraatit johtoonsa ja lopuksi kommunistien diktatuuri.”

Paasikivi lopetti:

”Tämä minun kantani ei tiedä mitään vihamielisyyttä Neuvostoliittoa kohtaan. Päinvastoin minun kantani on periaatteellisesti ja perusteellisesti ystävällinen Neuvostoliitolle ja hyvälle suhteille meidän ja Neuvostoliiton välillä. Jos venäläiset noudattavat sopimuksia ja antavat meidän rauhassa hoitaa asioitamme sopimusten pohjalta, niin asiat menevät hyvin.”

Presidentti J. K. Paasikiven persoona, ulko- ja talouspolitiikka, perhe ja elämän käännekohdat olivat keskustelun aiheina 29.8.2020. Paikkana Paasikiven työhuone hänen maatilallaan Keravan Jukolassa, joka on nykyisin Paasikiven Nuorisokylän Säätiön hallussa.

Keskustelemassa vasemmalta dosentti Mikko Majander, suurlähettiläs René Nyberg, tohtori Juha Tarkka, tohtori Hannu Immonen, Isännän aika draamadokumentin tekijä kirjailija Kirsti Manninen ja professori Martti Häikiö. Taustalla Säätiön puheenjohtaja Hannu Harri ja hallituksen jäsen Markku Pulkkinen.

Keskustelun sekä edellisenä päivänä pidetyn talousseminaarin esitykset ovat nähtävissä Pellervo-Seuran nettisivuilla: <https://pellervo.fi/uutiset/2020/09/02/kaksi-paasikivi-aiheista-seminaaritalennetta/>

KUVA Anu Laitila.

Paasikiven-Hackzellin-Kivimäen ulkopoliittinen klubi

TEKSTI Martti Häikiö

Suomalaisen Klubin merkittävimpiin puheenvuoroihin kuuluu Antti Hackzellin entisenä ulkoministerinä ja Moskovan-lähettiläänä tammikuussa 1939 pitämä esitelmä ”Sotien probleemi”, jonka Klubi julkaisi 19-sivuisena kirjasena seuraavana vuonna. Koska julkaisua ei ole Klubin arkistossa, toivotaan, että joku klubiveli löytäisi sen omasta arkistostaan ja voisi lahjoittaa sen Klubille.

Maailmantilanne huononi kohtalokkaasti keväällä 1936, kun Hitlerin Saksa miehitti Reininmaan rikkoen kansainväliset sopimuksensa.

Suomessa oli muutamia valtiomiehiä, jotka seurasivat herkeämättä vuodesta toiseen kansainvälisiä tapahtumia ja puntaroivat niiden vaikutusta Suomen asemaan.

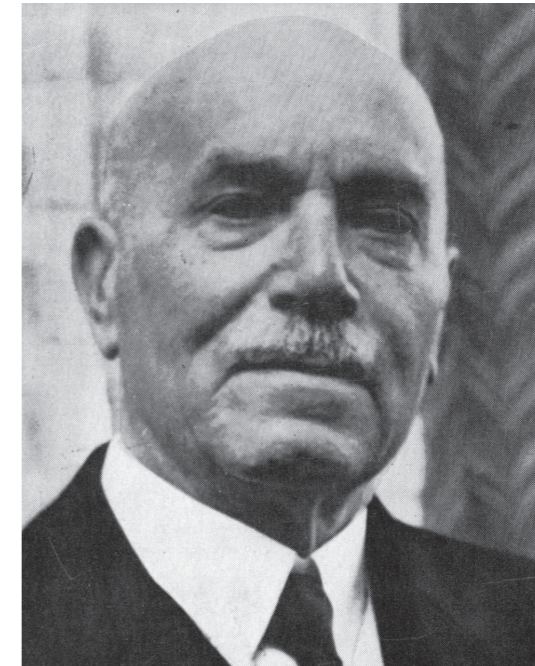
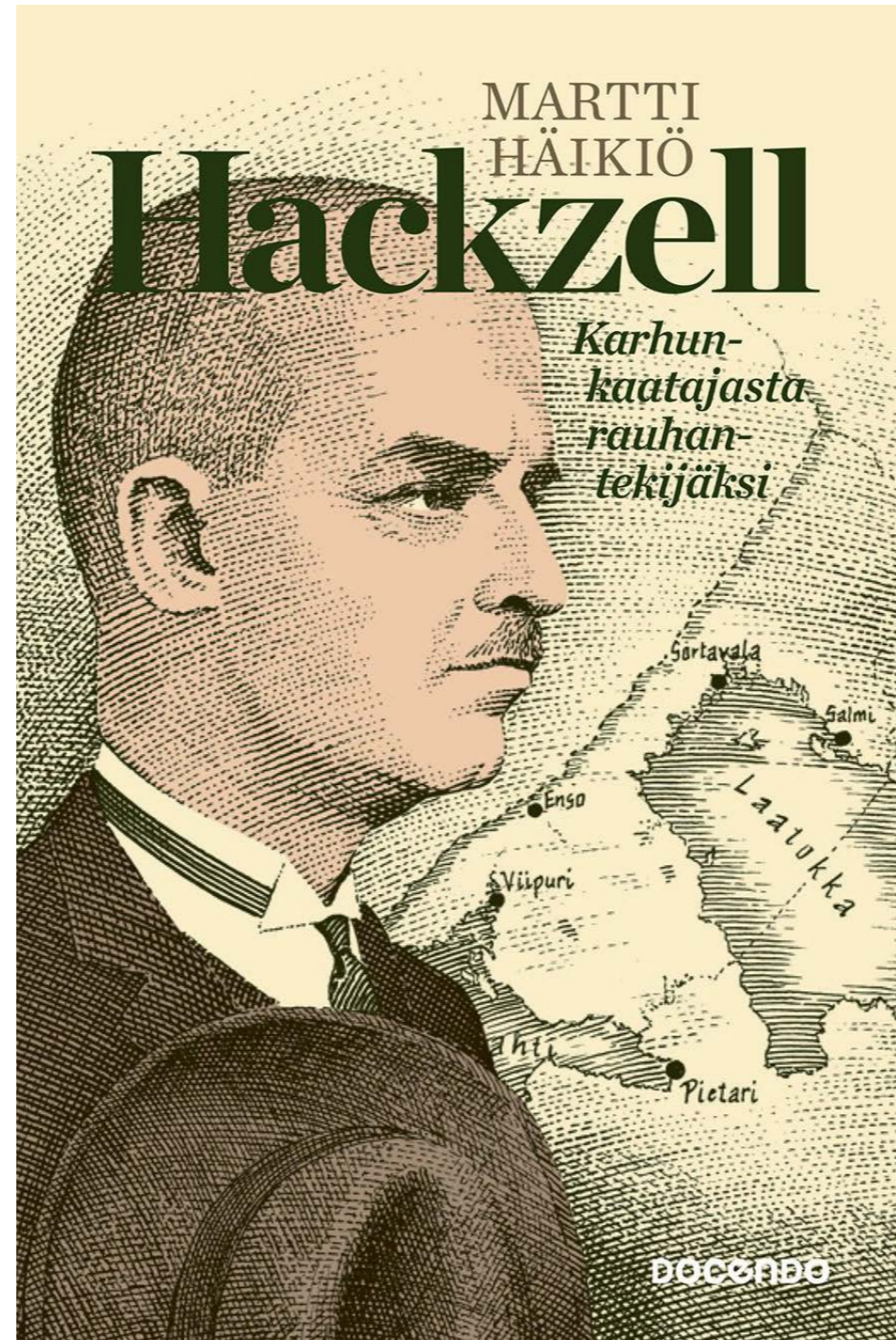
Yksi tärkeimmistä keskusteluryhmistä oli 1930-luvulla kokoontunut ulkopoliittinen klubi, jonka kolme ydinjäsentä olivat valtioneuvos J. K. Paasikivi, STK:n toimitusjohtaja Antti Hackzell

ja professori, entinen pääministeri T. M. Kivimäki. Tuon ajan raskaan sarjan ulkopoliittikoihin kuului myös sotamarsalkka Gustaf Mannerheim, jonka presidentti P. E. Svinhufvud oli nimitänyt ensi töikseen puolustusneuvoston puheenjohtajaksi.

Paasikiven ajattelun vaiheita voi seurata hänen päiväkirjoistaan, jotka löytyvät pian kokonaan www.jkpaasikivi.fi -nettisivustolta. Vähemmän tunnettu on Hackzellin rooli, jota valaisien tuoreessa elämäkertateoksessa.

Suomalainen Klubi on kautta vuosikymmenten tarjonnut puitteet vakavalle keskustelulle isänmaan asemasta ja tulevaisuudesta. Antti Hackzellin esitelmä ”Sotien probleemi” lähtee ajattelusta, jonka mukaan kansojen vanheneminen ilmenee ”sairaalloisuuteen asti kehittyvänä taloudellisena vaistona, joka liian vanhoissa kansoissa vähitellen valtaa kaikki mielet ja hämärtää yleisen ja yhteisen edun selvän käsittämisen”.

Käsiteltyään suurvaltojen itsekkyyttä Hackzell tarkasteli pikkuvaltioiden asemaa ja tehtäviä. ”Pikkuvaltion ulkopoliittikan päätehtävä on kaikissa olosuhteissa säilyttää itsenäisyytensä ja toimia niin, että sodan sattuessa vältytään sen

Vasemmalla Martti Häikiö, Hackzell. Karhunkaatajasta rauhan-tekijäksi. Docendo. 395 s. Kirja kuuluu Klubin julkaisusarjaan.

Oikealla ylinnä professori, pääministeri T. M. Kivimäki. KUVA Kivimäen muistelmista.

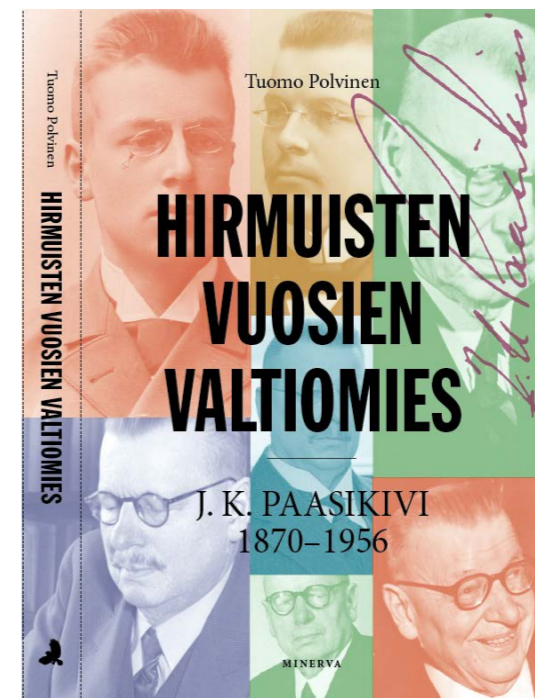
Oikealla alinna Tuomo Polvisen 5-osaisesta elämäkerrasta toimitettu yksiniteinen elämäkerta ilmestyy juhlapäiväksi. KUVA Museovirasto.

jalkoihin joutumasta.” Hackzellia voi pitää Suomen pohjoismaisen ulkopoliittikan tärkeimpänä luojana. Käytännössä se tarkoittaa mahdollisimman läheistä suhdetta Ruotsiin. Hackzell järjestikin Paasikiven Suomen Tukholman-lähettilääksi tätä suhdetta vahvistamaan.

Antti Hackzell tiivistä esitelmässään viestinsä itsenäiselle Suomelle ajankoh- taiseen vetoomukseen:

”Naapurisuhteitten hoito on jokaiselle maalle ainoa todella vaikea ulkopoliittinen tehtävä: se kysyy politiikan johtajilta suurta rehellisyyttä ja kaukonäköisyyttä ja kansalaisilta uskoa itseensä ja maahansa.”

Ulkopoliittisen klubin jäsenet joutuivat tulevana kriisivuotena suureen vastuuseen: Paasikivi ministerinä ja Moskovan-lähettiläänä, pääministerinä ja presidenttinä 1944–1956, Hackzell pääministerinä ja rauhanvaltuuskunnan puheenjohtajana elokuussa 1944 ja Kivimäki Suomen sodanaikaisena Berliinin-lähettiläänä ja niin sanottuna sotasyllisenä vankilassa sodan jälkeen.

Paasikiven erottaja

TEKSTI Martti Häikiö

Miten vanhoihin saksankielen linnun-nimiin erikoistuneesta professorista voi tulla merkittävä valtiollinen vaikuttaja? Tai latinan kielen lauseoppia tutkineesta toisesta professorista?

Suomen itsenäistymisen ja nuoren valtion ensi vuosikymmenten politiikassa yliopistomiehillä oli merkittävä rooli. Germaanisen filologian professori Hugo Suolahti nousi yliopiston rehtoriksi ja kansleriksi ja sen ohella puoluejohtajaksi, kansanedustajaksi ja presidenttiehdokkaaksi. Rooman kirjallisuuden (latinan) professori Edwin Linkomies nousi niin ikään rehtoriksi ja kansleriksi ja sen ohella puoluejohtajaksi, kansanedustajaksi ja pääministeriksi.

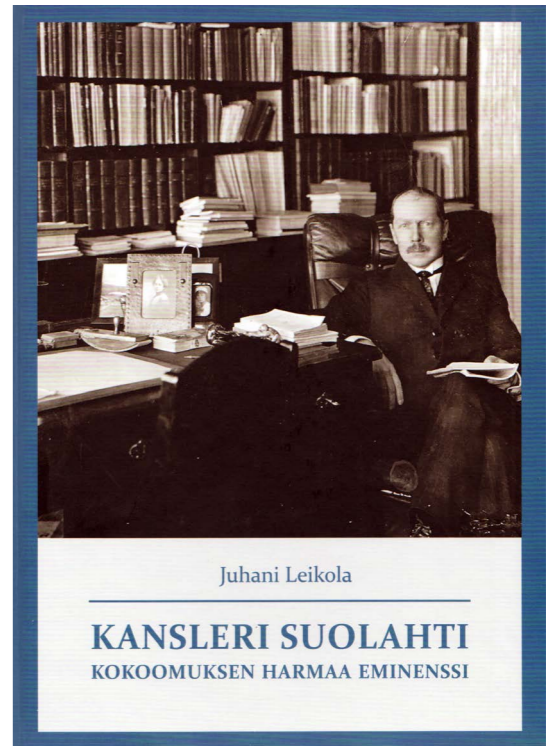
Professori Juhani Leikola on kirjoittanut monipuolisen elämäkerran äidinisänsä Eino Suolahden veljestä Hugo Suolahdesta. Hän osoittaa, että yliopisto ei ole vain tiedettä, vaan osakuntia ja vaikuttajaverkostoja. Toinen merkittävä selittäjä ovat perheet ja sukuverkostot.

Kun perustuslaillinen monarkia kaatui Saksan tappioon maailmansodassa, Suomen puoluekenttä meni uusiksi. Suomalaisen puolueen perilliset jakautuivat joulukuussa 1918 edistyspuolueeseen (Ståhlberg) ja kokoomukseen (Svinhufvud). Hugo Suolahdesta tuli kokoomuksen ensimmäinen puheenjohtaja, ja muutamaa vuotta myöhemmin

uudelleen, toistaiseksi ainoana, joka on hoitanut tehtävää kahdesti. Vuoden 1925 presidentinvaaleissa kokoomus meni Svinhufvudin kuvalla, mutta valitsijamiehet luopuivat hänestä jo ennen ensimmäistä kierrosta ja äänestivät Suolahtea.

Hugo Suolahdella oli merkittävä vaikuttajan rooli, kun Kansallis-Osake-Pankin hallintoneuvosto halusi erottaa pääjohtaja J. K. Paasikiven. Puheenjohtaja A. Oswald Kairamo ja viisi Paasikiven lähintä alaista olivat 1932 Suolahden päiväkirjan mukaan sitä mieltä, että ”J.K.P:n hermot ovat taas siinä kunnossa, että häntä ei enää jaksa sietää, ja että hänen huutamaisensa ja pessimistiset räyhäämiensä, joita saa kuulla sekä henkilökunta että asiakkaat, vahingoittaa pankkia”.

Hallintoneuvoston varapuheenjohtajana Suolahti sai Kairamolta epäkiitolliseksi tehtäväksi ohjata Paasikivi ulos pankista, kun myös Kairamo oli ”leppymätön ja hirvittävän epäelastinen”. Juhani Leikola kuvaa värikkäästi Suolahden päiväkirjojen valossa, miten ukon ulosheitto onnistui.

Juhani Leikola

KANSLERI SUOLAHTI
KOKOOMUKSEN HARMAA EMINENSSI

Juhani Leikola, Kansleri Suolahti. Kokoomuksen harmaa eminenssi. 2020. 269s. Teosta voi tilata: kaisa.leikola@gmail.com hintaan 37 euroa (30 e + pakkaus- ja postikulut 7 e).

Tuotto menee lyhentämättömänä yhdistykselle www.zimorvot.org.

Kuvassa hymyilee aurinkoinen ja leppoisa Kansallispankin pääjohtaja Paasikivi. Ilmeen taakse kätkeytyy vaikea työ- ja perhetilanne, kun häntä oltiin jo savustamassa pankista ulos ja hänen vaimonsa Anna oli ollut vuosia vaikeasti sairas ja kuoli. Eero Järnefeltin maalaus J. K. Paasikivestä vuodelta 1931.

KUVAAJA Juha Ilvas.

Tuntematon Sylvi Kekkonen

TEKSTI Tapani Ruokanen | KUVAT Matti Laitinen ja WSOY

Kirjailija Johanna Venho vieraili Klubin kirjan illassa 5. 10. ja houkutteli harvaan istutut pöydät täyteen väkeä.

Ensimmäinen nainen on elämäkerta, osin fiktiivinen taideteos. Sylvi Kekkonen keskustelelee ystäviensä kirjailija Maija-Liisa Vartion ja kuvanveistäjä Essi Renvallin kanssa Kekkosten kesäkodissa Suomusjärvellä. Sylvi on siellä yksin kesällä 1966, jolloin Maija-Liisa Vartio kuoli.

Voimakkaan, ryhdikkään ja näkyvän presidentti Urho Kekkonen rinnalla oli pikkuruinen Sylvi, jota pidettiin hiukan sääliettävänä. Kuva on väärä. Reuman runtelema Sylvi Kekkonen on vahva, mutta ristiriitainen, taipumaton ja itsenäinen, ei mielistellyt ketään, ei edes Urhoa.

Sylvillä on salainen ihastus, kirjailija Olavi Paavolainen. Venhon mukaan tästä on historiallista todistusaineistoa. Ei tapahtunut mitään sellaista, mitä kirjan Marja-Liisa Vartio kuvitteli, kun Sylvi vastaa: *"Mutta jo niistä aikomuksista minä elin monta vuotta."*

Miten kirjailija vetää rajaa todellisten tapahtumien, historiallisen henkilön ja mielikuvitushahmon välille?

"Olen käynyt läpi Sylvi Kekkosesta kirjoitetun aineiston, haastatellut hänen lastenlapsiaan ja analysoinut hänen kirjojaan. Erityisen paljon sain naistenlehtien haastatteluista", Johanna Venho kertoi.

Kirjailija Johanna Venho Tapani Ruokasen jututtavana.

Kekkonen lapsenlapsista erityisesti Tea antoi aikaansa ja avasi myös ovet perheen hallussa vieläkin olevaan Katerma-kesäpaikkaan.

Kirjassa esiintyy myös auto, kerma- värinen Morris Mini, *"söötti kuin karamelli"*. Kekkonen oli saanut sen lahjaksi Kuningatar Elisabetilta 1961. Auto on vapauden ja riippumatto-

muuden väline. Kirjan Sylvi kertoo Marja-Liisa Vartiolle: *"Kun aloin ajaa, aloin voida paremmin ja jopa kirjoittaa vuosien tauon jälkeen. Auto voi näköjään parantaa ihmisen. Ratissa olen se, joka olin jo nuorena, kun menin raisujalkaisen Mustan selässä pitkin peltoja"*. Hevostyttö Sylvi ei ollut koskaan pelännyt hevosia ja Mini oli uusi ratsu.

"Urho oli onneni ja onnettomuuteni. Mahdoton sanoa, mikä minusta olisi tullut jonkin toisen miehen kanssa... Rakkaudesta puhun varovasti, avioliittoon en usko, mutta ystävyys varaan rakennan."

Ensimmäisen naisen oli vaikea saavuttaa aitoa tunnustusta taiteilijana - tunnet Sylvi Kekkonen ja myös hänen tuotantonsa kirjailijana, onko hän vakavasti otettava kirjailija?

"Ehdottomasti. Hän on omaperäinen ja vahva. Kuten hän kirjassa sanoo: *"Urhon jokainen lause on nuoli, jolla on määränpää. Minun lauseeni ovat hiljaisten välitilojen puhetta, sitä laastia, jota ilman talo ei pyy koossa."*

Sylvi Kekkonen oli siedettävä se, että Urho harrasti sivusuhteita: Toimittaja Anne-Marie Snellman ensin ja sitten suurlähettilään rouva Anita Hallama. Sylvi ei romahda naisten tähden, vaikka tunsikin tuskaa – hän menetti yhtä aikaa Urhon ja samalla säilytti hänet.

Kirjan Sylvi sanoo Anne-Marie Snellmanille: *"Kiitos vaan kun olette pitänyt minun miehestäni huolta."* Sitten Snellman lehahtaa punaiseksi ja Sylvi ajattelee: *"Ai, mikä nautinto!"*

Anita Hallamasta Sylvi ajattelee: *"Anitassa on se ihmisen pelastava pinnallisuus, joka saa hänet kavahtamaan syväisiä kysymyksiä. Kun minun hermonpääni värisevät joka suuntaan, hänen ovat lyhyet ja tylpät, hän haluaa viihtyä, ei kysellä turhia."*

Johanna Venho pitää tätä luonnehdintaa osuvana. Sylvi ei suostunut alistumaan, mutta ei myöskään kilpailemaan. Jäi yksinäisyys.

KUVA WSOY.

Metsäläisveljekset maailmalla

Aleksis Kivi sai hartaasti valmistamansa kertomuksen Seitsemän veljestä valmiiksi 150 vuotta sitten. Sitä voi edelleen hyvin perustein pitää parhaana suomalaisena romaanina. Eikö kukaan ole mennyt ohi?

TEKSTI Panu Rajala

Kuinka joku voi ylipäättään ensiyrittämällä tehdä ylittämättömän teoksen? Tämä tapahtui aikana, jolloin kukaan ei vielä kirjoittanut romaaneja suomen kielellä. Keisari oli vasta antanut armollisen kielimanifestin, joten tilausta kyllä oli. Yritys oli silti uhkarohkea eikä siinä hyvin käynytäkään. Kiven kertomus haukuttiin professoritasolla maan rakoon, sitä ei edes julkaistu loppuun ja kirjailija itse joutui vesihoitoon Lapinlahden mielisairaalaan.

Seitsemän veljestä on kestänyt voitollisesti kaikki kotimaiset vertailut tähän päivään saakka.

Ulkomailla kirjaa ymmärretään huomomin. Sen käännöksillä ei ole ollut sanottavaa menestystä. Suopeamielinen saksalainen kriitikko totesi viime vuosisadalla, että Die sieben Brüder on toki sympaattinen, mutta taiteellisesti vaatimaton kotiseutuhenkinen kyläkertomus. Yksinkertaistaen voi sanoa,

että Kiven verraton kieli ei ota kunnolla kääntyäkseen millekään muulle kielelle.

Silti romaania on käännetty jokseenkin kaikille sivistyskielille ja käännetään edelleen. Tulee uusia laitoksia, viimeksi 2017 kolmas englanninkielinen The brothers seven, kääntäjänä Douglas Robinson. Hollannissa on julkaistu uusi käännös samoin kolme vuotta sitten, De zeven broers. Virolaisesta Friedebert Tuglasin käännöksestä otettiin jatkuvasti uusia painoksia, kunnes 2005 ilmestyi Aivo Lohmuksen uusi käännös. Eino Karhun vanhasta venäjännöksestä tuli toinen painos 2014.

Jukolan veljekset tunnetaan niin arabian, marin kuin vietnamin kielillä. Millaisen vastaanoton Bay anhem on mahtanut saada taloudellisesti elpyvässä Vietnamissa? Entä Albaniassa, tunnetaanko siellä hyvinkin Shratë vëllezërt? Onko han sodan ruhjomassa Syyriassa ehditty lainkaan lukea persiankielistä opusta Häft bärädär? Kurdeilla lienee yhtä vähän aikaa tutkia suomalaisten metsäläisten tempauksia. Ukrainassakin veljekset ovat luultavasti jääneet oranssikumouksen ja sodan jalkoihin. Useimmat näistä käännöksistä

ovat ilmestyneet tällä vuosituhannella. Kaikkiaan teos on käännetty ainakin 40 kielelle ja luku kasvaa.

Käyntikorttimme maailmalla

Kirja on ollut eräs (ehkä kyseenalainen) käyntikorttimme maailmalla.

Remmastelevat, sopeutumattomat, väkivoimaiset, mutta lapsenomaiset veljekset ovat saaneet edustaa suomalaisuutta kaikissa maanosissa.

Kuva ei ole mallikelpoinen, mutta hyvin sydämellinen se on. Siinä on kaikkea olevaisuutta syleilevää vilpittömyyttä. Kivi ei todellakaan halunnut mairitella yleisöään, jota ei vielä ollutkaan. Hän kirjoitti romaaninsa juuri niin kuin itse halusi, mihinkään suuntaan vilkuilematta (paitsi vähän Suomalaiseen Puolueeseen).

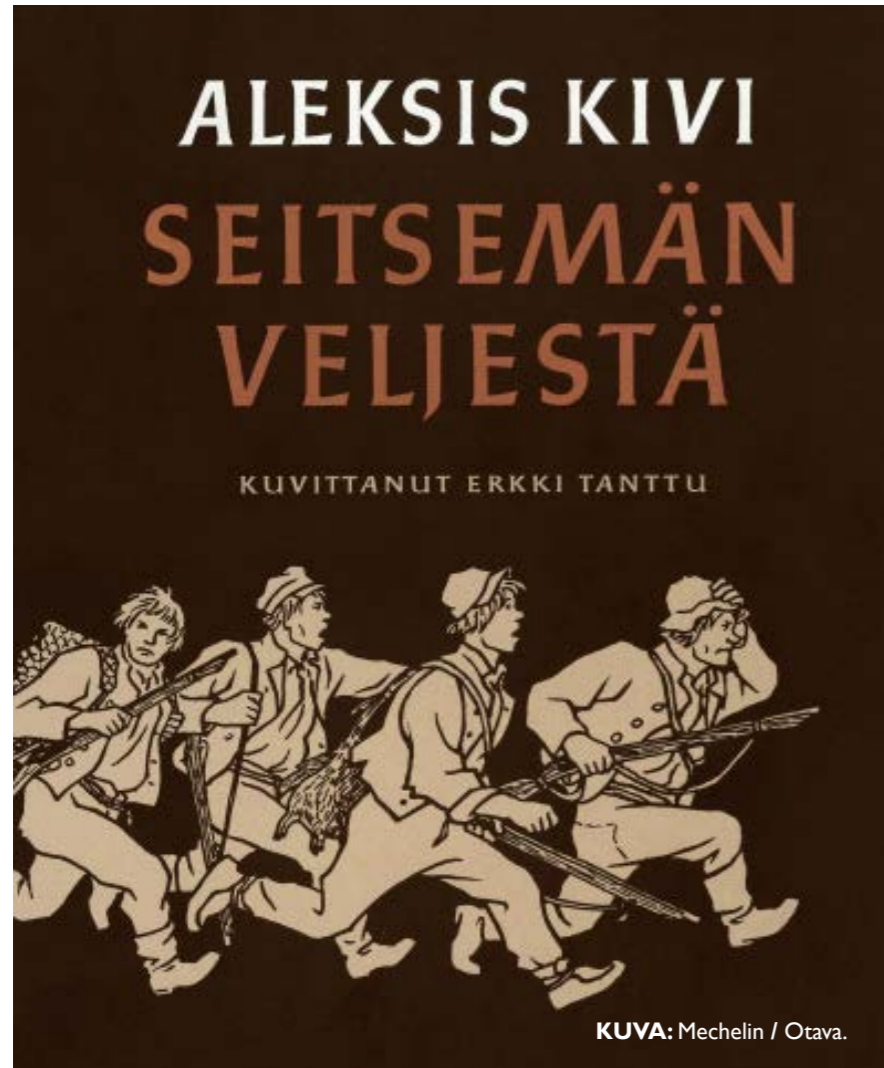
Mailma päällensä mällistelkään, mutta syvin vaikutus Seitsemällä veljeksellä on tietysti ollut kotimaassaan. Lukemattomia kertoja sitä on käytetty mittakeppinä uusia romaaneja arvioitaessa. Samalla tämä ensimmäinen romaani on hedelmöittänyt myöhempiä taidetta ja säteilyt niin kertomakirjal-

MAALAUUS Antti Favén | [KUVA Wikimedia Commons.](#)

lisuuteen, runouteen, musiikkiin, oopperaan, kuvataiteeseen kuin vaikkapa olutteollisuuteen ja saunakulttuuriin. Länsimurteisiin pohjaavan kielen muokkaajana kirjan vaikutus on mitaamaton.

Sattuukin niin, että tänä Kiven veljesten juhluvuonna myös toinen, vähän myöhempi kirjailija juhlii pyöreitä vuosia. Väinö Linnan syntymästä tulee joulukuussa kuluneeksi 100 vuotta.

Kun Tuntematon sotilas 1954 ilmestyi, sitäkin verrattiin heti kärkeen Seitsemään veljekseen. Ensimmäisenä rinnastuksen esitti julkisesti filosofi Eino Kaila ja hänen rinnallaan romaanimuodon tutkija Alex Matson. Siitä eivät suinkaan kaikki riemastuneet. Linnan romaani oli aluksi kovia vastustajia. Sen esittämää kuvaa suomalaisesta sotilaasta ei suinkaan otettu ilomielin vastaan. Kuvaa pidettiin vinona, suorastaan rienaavana.

Sankarisotilas ei todellisuudessa purnannut eikä kiroilut! Sodanjohtoakin romaani arvosteli.

Vertaus Seitsemään veljekseen loukkasi kansallista itsetuntoa, koska Kiven romaani oli alkurähäkän jälkeen ehtinyt jo saavuttaa kanonisoidun aseman. Linna itse lisäsi löylyä ilmoittamalla nimenomaan kirjoittaneensa kirjan seitsemästä veljeksestä sodassa. Muuan lukija kirjoitti Linnalle kirjeen, missä

arvioi, että hänen romaaninsa ei kuulu samalle hyllylle eikä edes samaan kirjahyllyyn Kiven romaanin kanssa. Linnalta haluttiin suorastaan evätä kirjailijan titteli, paremmin olisi kirjeen lähettäjän mielestä sopinut: rahanansaitsija.

Arvostus nousi kuoleman jälkeen

Tämähän on vielä pientä Kiven itsensä saaman kohtelun rinnalla. Uusia uria murtava taideteos saavuttaa harvoin heti yleisen hyväksynnän. Kiven kohdalla arvostus alkoi hitaasti nousta hänen kuolemansa jälkeen. Suomalainen

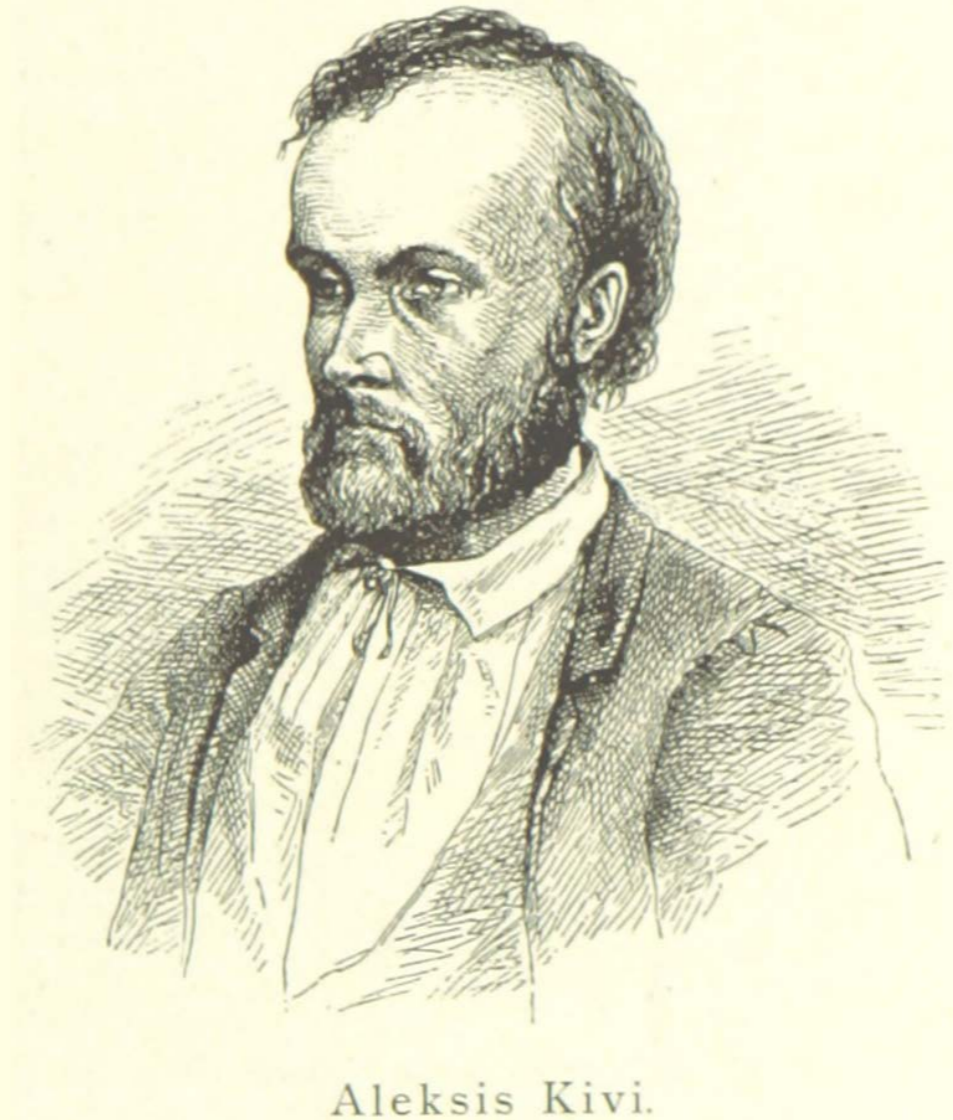
teatteri teki häntä tunnetuksi monilla Kihlauksen ja Nummisuutarien esityksillä sekä Seitsemän veljeksen osaviteuksilla. Itse romaania ryhdyttiin lukemaan verkkaisemmin. Kouluissa siitä oli aluksi käytössä Samulin Suomalaisen lyhentämä ja kielellisesti siivoama laitos. Vasta Aleksis Kiven satavuotisjuhlavuosi 1934 nosti hänet kansalliskirjailijana kaapin päälle.

Kestävällä alustalla hän siellä edelleen juhlavoi. Kiven teoksia onkin ravisteltu yllättävän vähän teatterissa ja elokuvassa.

Seitsemästä veljeksestä on tehty kaksi elokuvaa, Wilho Ilmarin jylhä versio vuonna 1939 ja Jouko Turkan täysin vastakkainen tv-elokuva 50 vuotta myöhemmin. Kumpikaan ei tee oikeutusta Kiven suurromaanille. Sen todellisten tulkintojen aika on vielä edessäpäin.

Mitä Kivi ja hänen veljeksensä ovat suomalaisille antaneet? Sanoisin ennen muuta erittäin eläviä ja monipuolisia omakuvia itsestämme.

Tosin tämä on valtaosaltaan koskenut miessukupuolta, mutta siltäkin osin aika on muuttumassa. Pyhällä paikalla, Nurmijärven Taaborinvuorella veljeksiä, niin Juhania kuin Eeroa, esittivät viime kesänä naiset. Näin muuttuu maailma, Eskoni. Eipä aikaakaan, kun Tuntemattomasta sotilaasta tehdään neljäs elokuva, jossa Rokka ja Hietanen ovat aikamme naissotureita (Itse pidän sitä täysin mahdollisena dystopiana, kirjallisdraamallisena kauhukuvana.). Armahtavana seikkana olkoon kuitenkin se, että kirjailijan kieli ja maailma elävät aina kaikkein parhaiten kirjoista luettuna. Näin erityisesti Aleksis Kiven kohdalla.

Aleksis Kiven Seitsemän veljestä on yhä mitta-
tikku, jolla arvioidaan suomalaista kirjallisuutta.

KUVA Wikimedia Commons.

EU:n hyödyt on tuotava vahvemmin esille

EU:sta tarvitaan laajaa kansalaiskeskustelua, vaatii ministerinä toiminut Telan toimitusjohtaja Suvi-Anne Siimes (Kanava 5/2020). Työelämäprofessori, EU:n komissiossa kabinettipäällikkönä toiminut Vesa Vihriälä katsoo, että kriittinen keskustelu EU:sta on Suomessa vaikeaa, vaikka sille olisi tarvetta (HS: 5.8.). Miksi se on vaikeaa? Yksi syy on se, että kannattajat eivät käytä selkosuomea ja vastustajat puhuvat harhaanjohtavasti.

TEKSTI Juhani Kivelä | KUVAT EU

Eduskunta ryhtyi heti syyskauden alussa ruotimaan Korona-huippukokouksen päätöksiä. Näyttää siltä, että EU-vastustajat pyrkivät siinä määrittelemään käytävän keskustelun sisällöt. Taistoon käydään aseina perustuslakikikkailu ja talousvastuut sekä lisänä liittovaltiopelot ja itsenäisyyden menetyt. Keskustelujen äänestystulokset tiedetään. Huolestuttavaa tilanteessa on joidenkin perinteisten EU-kannattajien piirissä esiintyvä horjumisen. Perustuslakia pitää kunnioittaa, mutta siinä ei saa sortua lain ääritulkitsijoiden kelkkaan.

EU on Euroopalle ja EU-jäsenyys Suomelle tässä maailmanjärjestyksen murroksen ajassa merkittävästi tärkeämpi kuin liittyessämme unioniin turvallisuuspoliittisesti seesteinä aikana 1990-luvun puolivälissä. Unionista käytävää julkista keskustelua ei saa luovuttaa sen vastustajien temmellyskentäksi.

EU vahvistaa itsenäisyyttä

EU-kannattajien on syytä ryhdistäytyä ja ottaa keskustelun johto haltuun. Kan-

salaisille tulee kertoa selkein argumentein, miksi jäsenyytemme unionissa on hyvinvointiyhteiskuntamme turvallisuuden, talouden ja arvopohjan kannalta elintärkeää. On tuotava esiin myös, että EU-jäsenyys on vahvistanut itsenäistä valtiollista asemaamme ja että unionin puitteissa vaikutusvaltamme omiin kohtaloihimme on lisääntynyt. Emme ole enää suurvaltojen pelinappula. Suomesta on tullut omaehtoinen ja yhteistyöhakuinen eurooppalainen toimija.

Max Jakobsonin Suomen aseman arvio Neuvostoliiton romahduksen ja EU:hun liittymisemme jälkeen on paljon puhuva. Max tilitti tuntojaan tyttärelleen 1997. Linda välitti ne isänsä muistotilaisuuden kuulijoille Säätytalolla 2013:

”**Kuulehan, olen vasta** viime aikoina ymmärtänyt, että ensimmäistä kertaa koko historiansa aikana Suomi on nyt todella itsenäinen.”

Talvisodan rauhanpäivänä 13.3.1940 isäni, etulinjan komppanianpäällikkö,

kirjoitti kotiin Tolvajärven taistelukuultä:

”**Meitä ei ole voitettu** ja me toivomme, että kun kansainvälistä oikeutta kerran Euroopassa jaetaan, meidänkin äänemme kuullaan.”

Tuo toive on täysimääräisestä toteutunut. Ääntämme kuunnellaan ja se painaa EU:ssa. Moskovassakin puolustustah-toamme kunnioitetaan. Putinkin tietää, ettei kasakalla ole Suomesta irti otettavaa.

EU-keskustelussa on ylläpidettävä näkyvästi ja jatkuvasti kansalaismuistia siitä, miten olemme jo tähän mennessä voineet edistää sekä omaa että yhteistä unionin etua.

Suomella vahva rooli

Suomen ensimmäinen EU-huippukokous 1999 Tampereella on nostettu jälkikäteisarvioissa yhdeksi tärkeimmistä EU:n historiassa. Kokouksessa rakennettiin pääministeri Paavo Lipposen

Ursula von der Leyen.

KUVA European Union 2019 / Creative commons.

johdolla unionille yhteistä vapauden, oikeuden ja turvallisuuden aluetta. Siellä luotiin pohjaa pohjoiselle -arktiselle - ulottuvuudelle. Teemat ovat polttavan ajankohtaisia tänäänkin. Kokous oli pääministerillemme hänen henkilökohtaisen Eurooppa-politiikkansa triumfi ja samalla Suomen nuoren EU-hallinnon vaikuttava osaamisen osoitus.

Suomalainen talousosaaminen oli keskeisessä roolissa unionin piirissä vuosien 2008-2009 globaalien finanssikriisin ja eurokriisin hallinnassa. Siitä kantoi vastuuta 1990-luvun Suomen

talousvaikeuksissa marinoituneiden ketju: Erkki Liikanen - Olli Rehn - Vesa Vihriälä. Keskushyökkääjänä toimi komissaari Rehn. Käynnistettiin vakausmekanismi ja pankkiunioni sekä luotiin kriisintorjunta-aseeksi ns. ”Iso sinko”. Ketjumme työ kantaa nyt hedelmää, kun koronavaikeuksia selvitellään.

Rauhan ja turvallisuuden unioni joutui 2010-luvulla ensi kerran ydintehtävässään tosi toimiin. Euroopassa 70-vuotta kestänyt rauhantila murtui vuonna 2014. Venäjä miehitti Krimin, aloitti väsytyssodan Ukrainaa sekä hil-

jaisen monikeinosodan EU:ta vastaan. Unioni vastasi Venäjään kohdistuvilla talouspakotteilla. Kamppailu jatkuu edelleen eikä loppua ole vielä näköpiirissä.

Heti perään vuonna 2015 unionia ja myös Suomea järkytti maahanmuuttajavyöry etelästä. Suomi ja EU selvisivät siitä siedettävästi, mutta uuden vyöryn uhka on jatkuvasti väijymässä. Venäjä hyödynsi silloin yllättäen Suomen paineista asemaa ja testasi maamme ja EU:n kestävyyttä polkupyörämaahanmuuttajien joukkoiskulla Sallan rintamalla.

Sanna Marin.

Presidentti Sauli Niinistön suora neuvottelu presidentti Vladimir Putinin kanssa ratkaisi silloin kriisin. Mutta uusi painostusase jäi testattuna Venäjän arsenaaliin. EU:lle ja Suomelle on suuri arvo, että presidentti Niinistö on kyennyt luomaan toimivat keskusteluyhteydet suurvaltajohtajiin ja että hän ymmärtää mahtijohtajien ajattelua. Maailman tilanteen näkiänä presidentistämme on tullut eurooppalaisen puolustustulevaisuuden vision lipunkantaja.

EU luo vakautta

Korona-huippukokouksessa Suomi saavutti kelpo tuloksen eikä EU:ta

koskevia demokratiakirjauksiakaan pidä vähätellä. Siinä saatiin alulle ”kivistomaista” toimintaa, jossa liike on tärkein. On vaikea nähdä, että joku toinen suomalainen koalitio olisi pystynyt parempaan. Ratkaisukeskeinen pääministeri Sanna Marin sekä EU-virkakoneistomme voivat olla tyytyväisiä saavutuksiinsa.

Mitä tulee vielä Italian, Espanjan ja Kreikan tukeen on nähtävä, että nämä maat toimivat unionin maahanmuuttotorjunnan etulinjassa. Turvallisuushkat eivät ole poistuneet mihinkään etelässä. Kukapa enää muistaa sitäkään, että Italia oli Euroopan ensimmäisiä maita, joka tarjosi meille talvisota-apua.

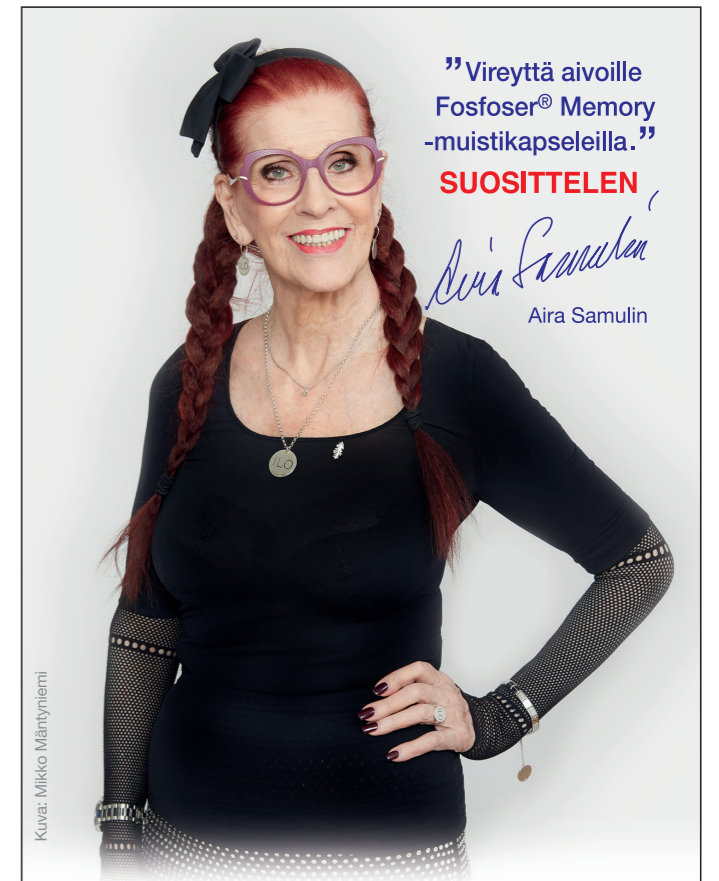
5000 vapaaehtoisotilasta ilmoittautui rintamavastuuseen ja Mussolini ehti luvata lentokoneita.

Tämä kaikki ei merkitse sitä, ettei EU:ssa olisi kritisoitavaa. Sitä on paljonkin: Läheisyysperiaatteen toteutuksessa, hallinnon toimintatavoissa ja erityisesti direktiiviohjauksessa. Direktiivien kohdalla on Suomen katsottava myös peiliin. Olemme resursoineet direktiivivalmistelumme todella heikosti. Rakentavaa EU-kritiikkiä, mutta myös aikaa tarvitaan. Bengt Holmströmin sanoin:

”On opittava ja kokeiltava. Paikalleen ei voi jäädä seisomaan” (HS 6.8.).

EU-jäsenyys on oleellinen osa Suomen tulevaisuuden varmistavaa vakuutta. Meidän on omin toimin ja yhdessä unionin kanssa selvittävä eteenpäin kyltymättömän, valheelliselle ajattelulle rakentavan, aggressiivisen suurvaltaperiumin varjossa. Uskoen siihen, ettei äärettömän luonnonrikas maakaan voi loputtomasta rakentaa valheellisuu-delle. Toivoen sitä, että vielä lastenlastemme aikana EU ja Venäjä löytäisivät tavan elää keskenään rauhassa ja rehellisesti toisiaan kunnioittaen.

Kirjoittaja on emeritus alivaltiosihteeri.

”Vireyttä aivoille Fosfoser® Memory -muistikapseleilla.”
SUOSITTELEN

Aira Samulin
Aira Samulin

Fosfoser® Memory Vahva muistikapseli

Fosfoser® Memory sisältää vaikuttavana aineena soija-peräistä fosfatidylseriiniä. Iän myötä sen määrä vähenee aivoissa. Fosfoser Memory -ravintolisällä täydennetään elimistön fosfatidylseriinitasoa. Valmistetta suositellaan erityisesti ikääntyville, opiskelijoille ja keskittymistä vaativan työn tekijöille.

Fosfoser® Memory -kapselit on vakioitu fosfatidylseriinin ja fosfatidihapon suhteen. Yksi kapseli sisältää 480 mg soijafosfolipidejä, joista 100 mg fosfatidylseriiniä ja 100 mg fosfatidihappoa.

Hankintatukku Oy
www.hankintatukku.fi

Terveyskaupoista,
-osastoilta ja aptekeista.

Tutkittua suomalaisen lääketehaan laatua

Itämeren ja arktisen alueen kova turvallisuus muuttaa Suomen uhkakuvia

TEKSTI Jaakko Savisaari

Suomi on Itämeren ja arktisen alueen välissä. Näitä alueita erottaa Suomen 1300 kilometriä pitkä maaraaja Venäjän kanssa. Molempien alueiden merkitys kansalliseen turvallisuuteemme on kasvanut viimeisten kymmenen vuoden aikana.

Tohtori Jukka Tarkka kirjoitti Suomen Kuvalehdessä (SK 36/2020) otsikolla ”Suomen turvallisuusriski on Itämerellä”. Hän totesi, että suurvaltojen kitkan paine on siirtynyt kylmän sodan aikaiselta Saksojen rajalta Itämerelle. Natolle tärkeän Baltian maiden puolustuksen selusta- ja sivustaongelmat sekä Venäjälle korvaamattomien Kaliningradin tukikohtien puolustustarpeet kohtaavat Itämerellä. Kaliningrad kuuluu Venäjään, mutta alueelle ei ole maayhteyttä. Naton joukot hallitsevat Kaliningradin maa-, meri- ja ilmayhteyksiä. Tukikohdientien puolustus on Venäjälle yhtä epätoivoinen tehtävä kuin Baltian puolustus Natolle. Tarkan mukaan tämä merellinen jännite on Suomelle vakavampi turvallisuusongelma kuin itäraja.

Itämeren alue

Ulkopoliittisen Instituutin (UPI) vanhemman tutkijan Matti Pesun mukaan

alueella vallitsevat kaksi merkittävää trendiä ovat läntisten turvallisuusrakenteiden laajeneminen Itämeren alueelle ja yhteistyövaraisen turvallisuuden nousu alueella. Nämä johtavat spekulatioihin uudenlaisesta turvallisuusyhteisöstä. Venäjä on jäänyt näiden rakenteiden ulkopuolelle painien sisäisten ongelmiansa kanssa.

Venäjän ulko- ja turvallisuuspolitiikka kääntyi itsevarmemmaksi 2000-luvun puolivälissä. Tämä alkoi heijastua myös Itämerellä. Vai tämä alkoi heijastua myös Itämerelle???? Esimerkkeinä ovat muun muassa Viron patsaskiista 2007, Georgian sota 2008 ja Venäjän Zapad (länsi)-harjoitukset 2009 ja 2013. Nato reagoi näihin puolustus suunnittelulla ja harjoituksilla. Venäjän toiminta Ukrainassa 2014 syöksi Itämeren uuteen epävarmuuden aikaan. Alueelliset jännitteet kasvoivat. Läheltä piti -tilanteet ja sapelinkalistelu lisääntyivät. Lännessä oli alarmismia; Itämeren alue nähtiin seuraavana mahdollisena polttopisteinä.

Kolme dynamiikkaa

Suuren epävarmuuden vuodet jäivät kuitenkin vuosiin 2014-2015. Tilalle syntyi jännitteinen vakaus, joka syntyy

Pesun mukaan kolmen turvallisuusdynamiikan tasapainosta.

Ensimmäinen dynamiikka on Venäjän käytös. Venäjän turvallisuuspolitiikkaa ohjaa holistinen lähestymistapa, jossa yhdistyvät sotilaallinen, taloudellinen, informaatio ja tiedustelu. Niissä sekoittuu offensiivisiä ja defensiivisiä toimia. Tämä näkyy Itämerellä sota-harjoituksina, informaatiovaikuttamisena, tiedusteluoperaatioina, ilmatilan loukkauksina ja muuna sapelinkalisteluna. Venäjän selkeät tavoitteet ovat Luoteis-Venäjän ja Pietarin alueen turvallisuus, Euroopan turvallisuusjärjestyksen nakertaminen, suurvalta-aseman osoittaminen ja Naton laajenemisen estäminen. Toinen dynamiikka on Naton pelote ja rauhoittamistoimet.

Nato palautti fokuksensa aluepuolustukseen Walesin huippukokouksessa 2014. Painopiste oli valmiuden parantamisessa. Varsovan huippukokous 2016 päätti vahvistetun läsnäolon luomisesta Baltian maihin ja Puolaan.

Monikansallisten ”ansalanka-joukkojen” vahvuus on vajaat 5000 sotilasta. Naton puolustus perustuu nyt ”kostonpelotteeseen” ja vahvistusstrategiaan. Yhdysvallat toimii Atlantic Resolve

Britannian johtama monikansallinen Nato-maiden laivasto-osasto Barentsinmerellä syyskuussa 2020.

KUVA British Royal Navy.

-operaation kautta sijoittamalla ja kiertämällä joukkojaan Itäisen Euroopan Nato-maissa ja lisäämällä joukkojensa toimintaa maalla, merellä ja ilmassa.

Kolmas dynamiikka on Suomen ja Ruotsin integroituminen läntiseen pelotejärjestelmään.

Maat ovat jo integroituneet ja ovat osa alueellista läntistä pelotetta. Naton laajennettujen mahdollisuuksien kumppanuusohjelma, jossa Suomi ja Ruotsi ovat mukana, on keskeinen väline integroitumiselle. Tätä täydentävät kahden- ja monenväliset kumppanuussuhteet. Suomi ja Ruotsi ovat jo muuttaneet lainsäädäntöään ja yhteinen harjoitustoiminta on lisääntynyt merkittävästi.

Ruotsin valttina on maantiede, Suomen erityiset suorituskyvyt.

Jännitteinen vakaus

Näiden dynamiikkojen välillä on eräänlainen voimatasapaino. Strateginen asetelma on tällä hetkellä vakaa ajoittaisesta kipinöinnistä huolimatta. Venäjän toiminta on muuttanut Itämeren turvallisuutta ja vaikuttaa läntisiin dynamiikkoihin.

Venäjän toiminta sai aikaan Naton paluun kollektiiviseen puolustukseen ja Suomelle ja Ruotsille avautui mahdollisuuksia syvään puolustusyhteistyöhön. Venäjän toimet Ukrainassa siis vahvis-

tivat läntistä puolustusjärjestelmää ja sen asemaa Itämerellä. Lännessä pitää nyt pohtia turvallisuusdilemman riskiä, Venäjän käytöstä ei ole syytä ruokkia. Kostopelote on varmin ja realistisin tapa hallita turvallisuustilannetta ja tasapainoa Itämerellä. Suomen ja Ruotsin Nato-jäsenyys saisi aikaan turbulentimman vaiheen. Mutta avainkysymys on, ylittävätkö lyhyen aikavälin haitat pidemmän aikavälin hyödyt?

Itämerellä vallitsee jännitteinen vakaus. Strateginen asetelma on vakaa ja jännitteet ilmenevät toimintana sotilaallisen voimankäytön kynnyksen alapuolella. Dynamiikkojen välinen vuorovaikeus määrittää Itämeren turvallisuutta

Strategisesti tärkeitä: GIUK-kapeikko ja huippuvuoret (Svalbard), tummennettu alue: alueen hallinta/herruus, vaaleampi tummennus: herruuden kiistäminen.

KARTTA Kauko Kyöstö / House of Commons Defence Committee 2018.

2020-luvulla. Jännitteiden juurisyyt ovat alueen ulkopuolella. Itämeren ulkopuolisilla tapahtumilla voi olla vaikutus alueelliseen turvallisuuteen. Riskejä vähentävät ja luottamusta lisäävät toimet edesauttavat tasapainon säilymistä.

Arktinen alue

Ilmastonmuutos on fakta. Erityisesti arktisella alueella se näkyy ja tuntuu. Alue lämpiää yli kaksi kertaa nopeammin kuin muu maapallo. Merijää katoaa, jäätiköt ja ikirouta sulavat. Samalla avautuu uusia mahdollisuuksia luonnonvarojen hyödyntämiseen, kuljetuksiin, kalastukseen ja muuhun toimintaan. Alueen geostrateginen merkitys on noussut. Tämä vaikuttaa myös ko-

vaan turvallisuuteen suurvaltablokkien vastakkainasetteluna.

UPI:n johtavan tutkijan Harri Mikolan mukaan alue oli kylmän sodan aikana yksi maailman militarisoituneimmista alueista. Kulkivathan ydinaseita kantavien ohjusten ja pommikoneiden hyökkäysreitit Pohjoisen jäämeren yli ja molempien osapuolten mahdolliseen vastaiskuun valmiit ydinsukellusvenet piilottelivat napajään alla.

Kylmän sodan jälkeen alueen geopolitiittinen merkitys väheni. Yhteistyö kehittyi vähemmän strategisilla sektoreilla. 1996 perustettiin Arktinen neuvosto. 2000-luvun puolivälissä geopolitiittiset intressit kasvoivat jälleen. 2007 Venäjä otti käyttöön aiempaa itsevarmemman retoriikan ja pystytti titaani-

sen lipun Jäämeren pohjaan. Samoihin aikoihin Venäjä aloitti uudelleen pitkän matkan pommittajien lennot Jäämerellä ja Atlantilla.

2008 Yhdysvaltojen geologinen tutkimuskeskus julkaisi arvion, että Jäämeren alueella on vielä runsaasti öljyä ja erityisesti maakaasua. Vuosikymmenen lopussa ilmestyi ensimmäisiä tutkija-arvioita, että uusi kylmä sota voi olla mahdollinen. Vuosina 2008-2014 arktinen alue eli rauhan ja dialogin, yhteistyön ja talouden kuplassa. 2014 tapahtumat erityisesti Ukrainassa nostivat myös pohjoisen alueen geostrategista merkitystä ja aloittivat uuden suurvaltakamppailun, vaikka toimivia yhteistyön muotoja oli edelleen. Voimapolitiikan nousu ja kiihtyvä suurvaltojen välinen strategi-

nen kamppailu muokkaa alueen kovan turvallisuuden toimintaympäristöä. Tässä dynamiikkaa määrittää etenkin kaukovaikutteisten ja ydinaseiden merkitys Venäjälle ja Pohjois-Atlantin merireitien merkitys Euroopan puolustukselle.

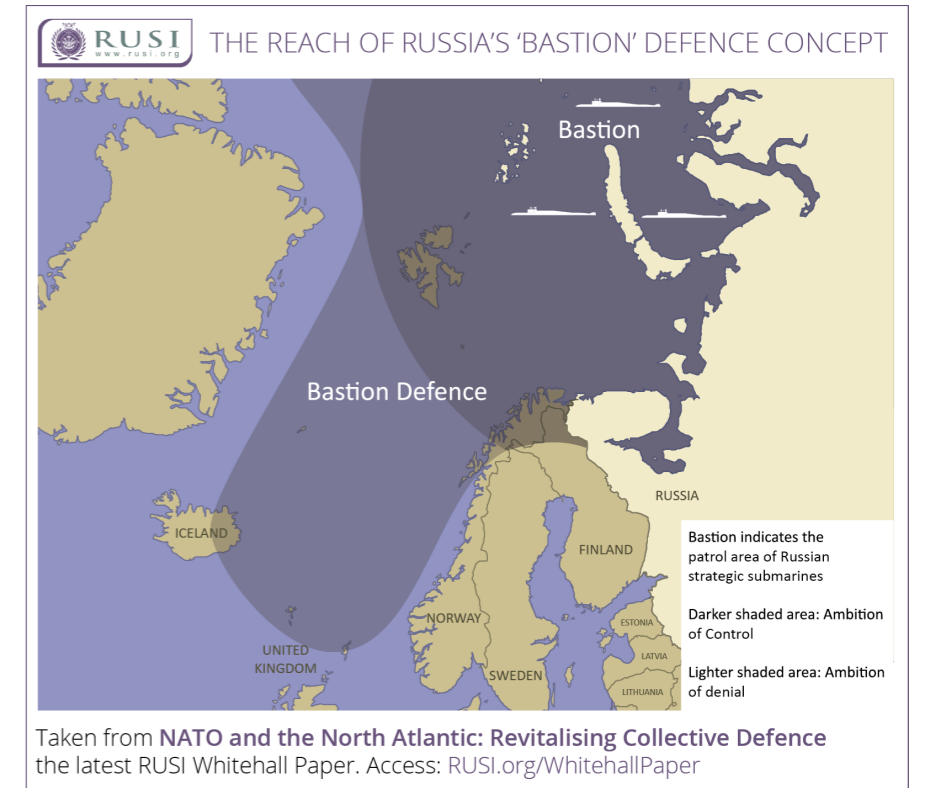
Venäjän Bastion-strategia

Venäjän tavoitteina ovat Luoteis-Venäjän ja Pietarin alueen turvallisuuden lisäksi sisäinen vakaus ja suurvalta-aseman vahvistaminen. Venäjän taloudellisten ja sotilaallisten intressien kannalta arktinen alue on ratkaisevassa asemassa. Venäjä on pohjoisessa elvyttänyt kylmän sodan aikaisen Bastion-strategiansa, jonka pyrkimyksenä on erityisesti strategisten ydinsukellusveneidän toimintakyvyn turvaaminen. Näiden ja pinta-alusyksiköiden pääsy Atlantille riippuu siitä, kuka kontrolloi GIUK-kapeikkoa (Grönlanti – Islanti – Britannia).

Kriisitilanteessa strategialla voi olla merkittäviä vaikutuksia Pohjoismaille. Venäjän kokiessa itsensä uhatuksi se pyrkisi edelleen vahvistamaan bastion-puolustustaan. Yksi mahdollinen skenaario olisi oman alueen laajentaminen pohjoiskalotin suunnassa, siis pohjoismaiden pohjoisosiin. Tämä ei olisi erillinen operaatio, vaan liittyisi laajempaan sotilaalliseen konfliktiin Euroopassa. Jo nyt Venäjän pitkän kantaman ohjusjärjestelmät kantavat pitkälle Pohjoismaihin ja Norjanmerelle. Norjan pohjoisosien ja Huippuvuorten hallinta parantaisi Venäjän toimintaedellytyksiä Norjanmerellä.

Venäjä jatkuvassa kamppailussa lännen kanssa

Jäämeren kuudesta rantavaltiosta viisi on Naton jäsenmaita. Liittokunnan yhteinen puolustus on voimassa myös arktisella alueella. Kylmän sodan jälkeen Arktis ei ollut painopistealue Natolle, joten suorituskyvyt alueella heikentyivät

Taken from NATO and the North Atlantic: Revitalising Collective Defence the latest RUSI Whitehall Paper. Access: RUSI.org/WhitehallPaper

Suomenlahden ja Itämeren strateginen merkitys on vähäinen verrattuna Pohjois-Atlanttiin.

KARTTA Rusi Whitehall Paper.

merkittävästi. Nato on nyt käynnistänyt uudelleen läsnäolon Pohjois-Atlantilla ja Barentsinmerellä ja pyrkinyt kehittämään kadonneita suorituskykyjään. Se on lisännyt suuria sotaharjoituksia Pohjois-Euroopassa. Arktisen Neuvoston jäsenmaista Suomi ja Ruotsi ovat Naton aktiivisia kumppaneita. Kaikki seitsemän maata ovat asettaneet pakotteita Venäjälle.

Venäjän geostrateginen maailmankatsomus pohjaa nollasummapeliin. Maa näkee itsensä jatkuvasti käynnissä olevassa, pitkäjänteisessä kamppailussa lännen kanssa. Venäjä määrittää turvallisuutensa tavalla, joka heikentää sen naapurimaiden turvallisuutta. Strategi-

nen kamppailu pohjoisessa näyttäyty monin tavoin, esimerkiksi hybridivaikeuttamisen keinoin. Kummankin puolen harjoitukset ja operaatiot alueella ovat huomattavasti lisääntyneet ja käyneet provokatiivisemmiksi. Pelkona on, että ne johtavat onnettomuuksiin, väärinymmärryksiin tai odottamattomiin seurauksiin. Ottaen huomioon intressien erkaumat Venäjän ja muiden maiden välillä, Arktis ei tule menettämään geostrategista merkittävyyttään.

Meidän suomalaisten tulee tarkkaavaisesti seurata kehitystä ei pelkästään idässä, vaan etelässä ja pohjoisessa.

Jyrki Katainen:

Markkinat on saatava tuottamaan lisää luontoa

Euroopan komission varapuheenjohtajan paikalta Sitran yliasiamieheksi siirtynyt Jyrki Katainen näkee, että koronavirusajalla voi kaiken kauheuden takana piillä myös mahdollisuuksien siemeniä, sillä etenkin digitaalisten ratkaisujen kehittyminen on merkittävästi nopeutunut kriisin aikana.

TEKSTI Heikki Hakala | KUVA Elias Iirola

Katainen katsoo maailmaa edelleen vahvasti EU-vinkkelistä. Hän korostaa, että EU:n on kehitettävä omaa varautumiskykyään kriiseihin.

- Erityisesti varautumiskykyä on parannettava terveyskriiseissä ja kyberturvallisuudessa. Siihen viittasi myös komission puheenjohtaja Ursula von der Layen linjapuheessaan, Katainen sanoo.

Von der Layenilla on vahva kosketus turvallisuuspolitiikkaan, sillä hän toimi ennen komission puheenjohtajan tehtävää vuosien ajan Saksan puolustusministerinä. Kokemuksesta on apua, sillä EU-jäsenmaita haastetaan sekä kyberturvallisuuden että informaatiovaikuttamisen alueilla ja näihin uhkiin on kyettävä vastaamaan nykyistä tehokkaammin.

Elvytys tulevaisuuden rakentamiseen

Katainen kiittelee 750 miljardin euron elpymisvälinettä. Nyt on pidettävä kuitenkin huoli siitä, että rahat käytetään oikein – tulevaisuuden rakentamiseen.

- Perusratkaisu, siis elpymisväline on oikea, sillä rahoitusmarkkinat ovat reagoineet siihen myönteisesti, korot ovat pysyneet matalina ja markkinoiden vakaus on säilynyt, mikä ei ole itsestään selvää. Nyt on huolehdittava siitä, että rahat käytetään ekologisesti kestävämmän ja digitaalisesti kyvykkäämmän tulevaisuuden rakentamiseen, Katainen sanoo.

Katainen muistuttaa, että mikään valtio ei ole edes kuvitellut, että käytössä voisi olla tällaisia summia koronan aiheuttaminen valtaviin taloudellisten mene-

tysten paikkaamiseen. Niitä on kohdistettava ilmastonmuutoksen torjuntaan, kiertotalouden vahvistamiseen, digipalveluihin ja infrastruktuuriin.

- Korona on aiheuttanut digiloikan. Käyttäjät ovat oppineet valtavasti, jos sitä verrataan vaikkapa kuluvan vuoden alkuun. Se osoittaa, että potentiaalia on ollut, mutta normaalioloissa on ollut kaikenlaisia tekosyitä niin, ettei digitalisaation mahdollisuuksia ole haluttu täysimääräisesti hyödyntää. Nyt on pidettävä huoli siitä, että emme pala takaisin vanhaan vaan jatkamme määrätietoisesti eteenpäin. Kunnat ovat tässä aivan avainasemassa, Katainen sanoo.

Jyrki Katainen sijoittaisi Suomen kolmen miljardin euron elpymisvälinerahat hiilineutraaliuden, kiertotalouden

Sitran yliasiamiehen tehtäviin EU:n komission varapuheenjohtajan paikalta siirtynyt Jyrki Katainen kävi puhumassa Suomalaisella Klubilla.

ja digitaalisuuden kehittämiseen. Ainakin puolet rahoista voisi kanavoida tutkimukseen ja innovaatioihin Suomen Akatemian, Business Finlandin ja VTT:n kautta. Hankkeiden tulee olla konkreettisia ja johtaa toimenpiteisiin.

Dataloudessa mahdollisuuksia

Myös Sitra käyttää omia resurssejaan samoihin teemoihin. Sitra toimii monilla aloilla alullepanijana ja käynnistäjänä. Katainen ottaa yhden esimerkin. Se on

datatalous, jonka mahdollisuuksia ei osata hyödyntää. Kiinassa datataloutta käyttää valtio, osittain omia kansalaisiaan vastaan. Sitä hyödyntävät myös yhdysvaltalaiset teknologiajätit omassa liiketoiminnassaan.

- Meidän on kehitettävä datataloutta kuluttajien ehdoilla ja luvalla. Se tarjoaa mittavia liiketoimintamahdollisuuksia, joita ei vielä ole osattu hyödyntää.

Katainen näkee, että toinen merkittävä alue on talouden ja luonnon yhdistäminen niin, että samaan aikaan kasvatetaan ekologisesti kestävää taloutta ja ylläpidetään luonnon monimuotoisuutta, sillä talouskasvu ei voi enää kuluttaa luonnonvaroja kuten tähän asti.

- Avainkysymys on, kuinka markkinat saadaan tuottamaan lisää luontoa, Katainen summaa.

EU tarvitsee yhteisen metsästrategian

TEKSTI Risto Päivinen | KUVA Pixabay

Klubi-illan 21.9. päivieraana oli euro-parlamentaarikko Petri Sarvamaa, joka puhui Suomen metsistä ja EU:n velvoitteiden tuomista haasteista ja mahdollisuuksista.

Euroopan unionilla ei ole metsäpolitiikkaa, vaan metsäasiat kuuluvat jäsenvaltioiden kansalliseen toimivaltaan. Monet metsämaat, Suomi mukaan luettuna, eivät näe EU:n maatalouspolitiikan kaltaista metsäpolitiikkaa hyväksyttävänä. Vaarana nähdään kilpailua vääristävien tukitoimien suuntaaminen maihin, joissa metsätalous ei ole kannattavaa. Toisaalta monet EU:n toimet maatalous-, energia-, ilmasto- ja ympäristöpolitiikassa vaikuttavat jäsenvaltioiden metsien käyttöön ja hoitoon.

Sarvamaan mukaan EU:n tavoitteita, kuten päästötöntä yhteiskuntaa, YK:n kestävän kehityksen tavoitteita ja Pariisin ilmasopimusta ei voida toteuttaa ilman metsistä ja metsäalasta saatuja ilmastohyötyjä ja muita metsien tarjoamia ekosysteemipalveluja.

Joulukuussa 2019 julkaistun Euroopan ”Green dealin”, vihreän kehityksen ohjelman, avulla pyritään vastaamaan ilmasto- ja ympäristöhaasteisiin uudistamalla EU:n lainsäädäntöä eri politiikan sektoreita läpi leikaten. Komission esitykset ilmastolaista, kiertotalouden toimintasuunnitelmas- ta ja biodiversiteettistrategiasta tulevat vaikuttamaan Suomenkin metsiin.

Uusi metsästrategia julkaistaan alkuvuodesta 2021. Se perustuu metsien kestävän hoidon ja käytön periaatteelle. Keskustelua syntyy siitä, että kestävän käytön periaate ymmärretään jäsenvaltioissa eri tavalla. Sarvamaa pitää komission valmistelutyötä yksipuolisena. Siinä korostetaan metsittämistä, suoje- lua ja ennallistamista. Biotalous – jonka piiriin metsien kestävä käyttö kuuluu – jää vähälle huomiolle, vaikka se tarjoaa EU:ssa yli 20 miljoonaa työpaikkaa ja kattaa yli 8 % työvoimasta.

Petri Sarvamaa on parlamentin pääneuvottelija metsästrategiassa ja hän on ollut myös laatimassa parlamentin maatalousvaliokunnan kantaa strategian viimeisimpään luonnokseen. Valiokunnan näkemys on selkeä: metsien taloudellista, sosiaalista ja ekologista kestävyttä on tarkasteltava kokonaisvaltaisesti. Sarvamaan mukaan EU:n metsästrategiasta tulisi luoda koordinaatioväline metsiin liittyvien EU:n poliitikoiden ristiriitaisten tavoitteiden välttämiseksi. Ilmasto- ja monimuotoisuuden säilyttämisen tavoitteet saattavat törmätä esim. energiapuun korjuussa.

Esityksessään Sarvamaa korosti metsiin perustuvista arvoketuista saatavia kokonaishyötyjä ilmastokysymyksissä, metsien roolia hiilensidonnan edistämässä ja hiilen varastoinnissa paitsi puustoon, erityisesti pitkäikäisiin

puupohjaisiin tuotteisiin esimerkiksi puurakentamisessa. On myös muistettava puun mahdollisuudet korvata fossiilipohjaisia tai niitä kuluttavia tuotteita rakennus-, tekstiili- kemikaali-, ja pakkausaloilla.

Kommenttipuheenvuorossaan MTK:n metsäjohtaja Juha Hakkarainen toi esille Green Dealin sisältyvien metsiensuojelutavoitteiden epämääräisyyden, joiden mukaan ”30 % metsistä olisi suojeltava ja kaikki vanhat metsät, miten ne sitten määritelläänkään”. Hän myös ihmetteli biotalouden poissaoloa ohjelman tästä versiosta.

Metsähallituksen toimitusjohtaja Juha Niemelä korosti alustajan tavoin kommenttipuheenvuorossaan niin biodiversiteettistrategian, metsästrategian kuin Green Dealinkin tärkeää merkitystä Suomelle. Hän toi esille mm. sen, että komissiolta puuttuu alan asiantuntemusta. Se mahdollistaa ympäristöjärjestöjen nopean ja tehokkaan vaikuttamisen. Elinkeinojen kannalta tilanne ei ole toivottava.

Vilkaassa yleisökeskustelussa nostettiin kysymys metsien mahdollisuudesta sitoa hiiltä niin paljon, että olennainen osa maapallon fossiilisista päästöistä voitaisiin korvata. Vaikka Euroopan metsät ovat tässä osa ratkaisua, riittävä määrä puutonta maata löytyy lähinnä vain Afrikan savanneilta.

Euroopan Unionissa metsät peittävät 43 % pinta-alasta

- Metsäala työllistää suoraan 500 000 ja välillisesti 2,6 miljoonaa kansalaista.
- Metsien tuotantopalveluihin kuuluvat: puu, marjat ja sienet, puhdas vesi jne.
- Säätelypalveluita ovat mm. ilmastonsäätely, eroosionhallinta ja pölyntyminen.
- Kulttuuripalveluita ovat esim. maisema, luontomatkailu ja luonnonperintö.
- Luonnon monimuotoisuus eli biodiversiteetti mahdollistaa kaikkien ekosysteemipalvelujen tuotannon.

Professori Heikki A. Reenpää 1922-2020

Klubiveli 72 vuoden ajan

TEKSTI Tapani Ruokanen | KUVA Antti Virkkunen

Perjantaina 18. syyskuuta 2020 levisi tieto, että klubiveljemme, professori Heikki A. Reenpää on tänään nukkunut kotonaan pois tästä elämästä, rauhallisesti 98 vuoden iässä. Kulttuurivaikuttaja oli myös pitkäaikaisin jäsenemme vuodesta 1948 alkaen, mukana toiminnassa puolet klubin olemassaolon 144 vuodesta.

Suuri kulttuurivaikuttaja sukupolven ajan tunsivat suomalaiset kirjailijat. Hän vaikutti kirjallisuuteemme ehkä enemmän kuin kukaan muu lukuisten tunnettujen kirjailijoiden ja teosten kustantajana sekä suomalaisen kirjallisuuden kokoajana. Heikki A. rakensi sillan 1600-luvun kirjallisuudesta 2000-luvulle.

Heikki A. – kuten häntä nimitettiin – oli kirjojen rakastaja, joka jatkoi isoisältään Alvar Renqvistiltä saamaansa tehtävää suomalaisen kirjallisuuden perusteosten kokoamiseksi. Tämän ainutlaatuisen, lähes täydellisen Fennica-kokoelman 1500-1700 -lukujen Suomessa ilmestyneistä kirjoista, yhteensä yli 20 000 teosta, hän lahjoitti Kansalliskirjastolle eli entiselle Helsingin yliopiston kirjastolle, jonne perustettiin erillinen Heikki A. Reenpään huone. Lisäksi hän kokosi uudemmasta kirjallisuudesta kaikki keskeiset teokset ja eri painokset.

Ruotsin aatelisilta löytyi kirja-aarteita

”**Huomasin jo nuorena**, ettei suomalaisia klassikkoja ole enää saatavilla, kuten Minna Canthia ja Juhani Ahoa, joka oli melkein perheenjäsenemme. Aho oli luomassa Otavan kirjallista ohjelmaa jo 1891-1901, jolloin olemassa oleva kirjallisuus käytännössä julkaistiin meillä. Puhuin tästä isoisälle, joka oli jo aloittanut suomalaisen kirjallisuuden kokoamisen. Siitä huomattava osa oli tuhoutunut Turun palossa 1827”, Heikki Reenpää kertoi.

Alvar Renqvist ja häneltä tehtävän saanut pojanpoika Heikki A. Reenpää kokosivat jälleen Turussa tuhoutuneen kokoelman keskeiset teokset, kuten Mikael Agricolan yhdeksästä teoksesta viisi. Kokoelman teosten taloudellinen arvo on suuri – kalleimmat yksittäiset teokset kymmeniä tuhansia euroja – mutta kulttuuriarvo suomen kielen ja kulttuurin kannalta mittaamaton.

”**Viipurilainen** kulkukauppias Matti Pohto keräili savupirteistä mustuneita teoksia. Suurin saalis tuli Ruotsilta, jonka aatelisille oli kertynyt

300 vuoden aikana avaamattomia kirjapaketteja Suomesta. He olivat nyt valmiit myymään ne rahapulasaan meille.”

Mannerheim rakensi muistelmista monumentin

Heikki A. vieraili Klubin Kirjan illassa helmikuussa 2018 ja kertoi omista vaiheistaan, suomalaisista kirjailijoista ja klubiajoista. Hän sanoi tulleen Klubin jäseneksi sen tähden, että Klubilla sai sodan jälkeen erinomaista ruokaa – suoraan mustan pörssin raaka-aineista. Heikki A. muisteli, kuinka hän itse hankki sota-aikana hirvipaisteja rintamalla ja näin saatiin ruokaa nälkäisille sotureille.

Heikki A. joutui tekemiseen muuttaman kerran henkilökohtaisesti Suomen marsalkan kanssa ja oli keskeinen henkilö rakennettaessa Mannerheimin muistelmia. Hän kertoi Klubilla, miksi teossarjasta puuttui lähes kokonaan marsalkan henkilökohtainen elämä:

”**Muistelmat on monumentti**, se ei ole pätevä sotahistoria Suomesta tai Euroopasta. Siitä piti tulla dokumentti, joka todistaa, että Suomi oli täysin viaton sotaan. Siksi marsalkka kieltäy-

tyi henkilökohtaisista muistoista, perheasioista. Hän käski poistamaan vi-
vahduksetkin persoonalliseen elämään ja kokemuksiin. Kirja olisi voinut olla paljon parempi”, Heikki A. sanoi kirjan illassa.

Hitler oli kimakasti huuteleva ja lyhyenlääntä

Heikki A. tunsivat sukuyhteyksiensä kautta keskeisimmät suomalaiset vaikuttajat kulttuurin alalla, mutta myös politiikassa. Hän oli tavannut kaikki tasavallan presidentit ensimmäisestä nykyaikaan saakka. Monet johtavat henkilöt olivat perheystäviä:

”**Risto Rytillä oli** tapana käydä meillä maanantaisin. Kotimme yksi huone muuttui illanvietoissa savuiseksi sikariluolaksi, jossa miehet keskustelivat. Rouvat kutoivat sukkaa toisessa huoneessa. Sain käydä nuorena myös Berliinissä, missä näin läheltä Hitlerin. Hän oli lyhyenlääntä, kimakasti huuteleva äijä, joka ei tehnyt minikäänlaista vaikutusta. Ihmettelin, miksi saksalaiset naiset olivat niin innostuneita hänestä. Saksan poliittinen homma oli vastenmielistä.”

Heikki A:n isä, myös Heikki, oli anglofiili ja Otavan henki oli nuorsuomalainen. Heikki AS:n kirjalliset yhteydet olivat kansainvälisiä: Somerset Maugham, T.S. Eliot, Jean-Paul Sartre, Günther Grass ja Heinrich Böll – heidät hän muuten muassa tapasi. Modernistien kirjallisen linjan toteuttajaksi Heikki A. perusti Eino Leino -seuran, jonka piirissä vaikuttivat Antti Hyry, Lassi Nummi, Veijo Meri, Paavo Rintala, Marja-Liisa Vartio, Paavo Haavikko, Pentti Saarikoski – ja tietysti Hannu Salama, jonka Juhannustansseista Otavan johtokin joutui kärkeille.

”**Nuoret miehet ja naiset** moittivat ennen sotaa julkaistua kirjallisuutta

Heikki A. Reenpää.

pitkäveteiseksi ja tylsäksi. Kustannustoiminnan paaveja olivat vanhat konservatiivit, kuten V.A. Koskenniemi. Kirjallisuuden ja taiteen pitää olla kaikessa radikaalia”, Heikki A. sanoi Kirjan illassa.

Heikki A:n hengenheimolaisia olivat uutta linjaa luomassa Tuomas Anhava, Kai Laitinen ja Eino S. Repo. Eino Leino -seurassa syntyi myös Lahden kirjailijakokous, yhteydet maailmankirjallisuuden liikkeisiin. Yksi tärkeä tehtävä oli vaikuttaminen kieleen, kirjailijoiden kautta.

”**Pentti Saarikoski ymmärsi**, mitä sanalla voi vaikuttaa, runot olivat todellisuutta ymmärtäviä, idea on ja ajatus, jota lukijan pitää kehittää itse eteenpäin. Kielialueemme on niin pieni.”

Heikki A. Reenpään sitaattit ovat Kirjan illasta 5.2.2018 ja Alfatv-haastattelusta vuodelta 2017.

Helsingin Suomalaisen Klubin Kuoron matkassa 20 vuotta

Klubimme on tunnettu runsaasta harrastus- ja kulttuuritarjonnastaan. Tänä vuonna tulee kuluneeksi 20 vuotta yhden suurimman, näkyvimmän ja kuuluvimman kulttuuriharrastuksen syntymisestä Klubilla. Kyseessä on tietysti Klubin kuoro.

TEKSTI Heikki Tapionlinna | KUVA Olli Kansanen

Kuorolla oli tarkoitus juhlistaa taivaan monin tavoin, mutta Covid-19 pakotti siirtämään juhlakonsertin pidettäväksi myöhemmän ajankohtana. Samoin suunnitellut konserttimatkat jouduttiin perumaan tältä vuodelta. Yhtä päätöstä ei kuitenkaan peruttu tai siirretty, nimittäin kuoron 20 -vuotis-taipaleen tallentamista ja saattamista kaikkien luettavaksi.

Kuoron hallitus pyysi keväällä 2019 kuoron edellistä puheenjohtajaa Rainer (Friba) Fribergiä ottamaan tehtävän hoitaakseen. Friballa on mittava kuorotausta ja kokemusta laajemminkin kuoro- ja musiikkimaailmasta. Onhan hän toiminut Suomen Laulajain ja Soittajain liitto ry:n (Sulasol) puheenjohtajana kuusi vuotta sekä oman kuoromme lisäksi muissakin kuoroissa. Hänellä on myös kokemusta historiikkien kirjoittamisesta mm. Vuosaaren Mieslaulajien vuosiltaan.

Kuoron historiikki ”Helsingin Suomalaisen Klubin Kuoron matkassa 20 vuotta” on kattava kuvaus kuoron toiminnasta. Se kertoo hyvin niin kuoron synnystä ja alkuvaiheista kuin

Kuoron historiikin kirjoittaja on Rainer (Friba) Friberg.

nykyisestä toiminnastakin. Lukija saa hyvän käsityksen kuoron muista mieskuoroista poikkeavasta laajasta ja monipuolisesta repertuaarista, mitä kuoro on esittänyt vuosien varrella. Tämä ohjelmiston monipuolisuus onkin ollut yksi pääsyistä, miksi kuoroomme on pyrki-

nyt jäseniä myös muista mieskuoroista.

Kirja antaa hyvän yleiskuvan kuoron esiintymisistä niin Klubilla, Helsingissä eri tilaisuuksissa kuin konserttimatkoilla Suomessa ja eri puolilla Eurooppaa. Kuoro tekee esiintymismatkansa aina yhdessä avocien kanssa. Näistä matkoista kirjassa kerrotaan mukavasti eri matkalaisten tekemien matkakertomusten pohjalta.

Suurimman työn kuoro on tehnyt ja tekee viikoittaisissa harjoituksissaan. Kirjoittaja on poiminut tekstiä elävöittämään lukuisia joko taiteellisen johtajan Henrik Lambergin tai kuorolaisten lausumia kommentteja. Näitä kommentteja ei voi lukea hymyilemättä. Niistä heijastuu myös kuoron kantava voima – laulajaveljeys – mikä saa miehet kokoontumaan viikoittain yhteen.

Klubin johtokunta päätti kuultuaan kesällä kirjan tekemisestä ottaa tämän kirjan osaksi Klubin kirjasarjaa, koska kuoro on oleellinen osa Klubin kulttuuriharrastusta. Teos saa numeron 12.

Kirja tullaan julkaisemaan loppuvuodesta 2020.

Karhuja katsomassa

Tämän kesän kohokohtani oli karhusafari Kuusamossa. Kuusamon Kuntivaaran kupeessa Kuntilammella on Suomen pohjoisin karhujenkatsomispaikka, laudasta rakennettu parakki pahaisen metsälammen rannalla. Etuseinässä on koko parakin levyinen ikkuna. Katsojat istuvat kahdessa rivissä, etummaisilla penkeillä ne, joilla on kamerassa pitkä teleobjektiivi. Se työnnetään ulos kangaspussissa olevasta aukosta, joka estää karhuja kuulemasta sulkimen ääntä. Me, jotka otamme kuvia kännykällä, istumme toisella rivillä, jonka lattia on parikymmentä senttiä korkeammalla. Näkyvyys on hyvä.

Opas lähtee viemään mönkijällä ruokaa karhuille: 30 kiloa lohien perkeitä ja fileitä sekä 50 kiloa koiranruokanappeja. Lihaa karhuille ei tarjota koskaan. Karhut nimittäin noutavat ruoan ja häipyvät sitä löydettyään metsään. Sen vuoksi niille tarjotaan koiranruokaa. Pieniä nappeja ei voi kuskata metsään vaan niitä on syötävä siinä, mihin niitä on kaadettu.

Opas on vielä ulkona levittämässä ruokaa, kun kaksi parivuotista erauskarhua saapuu jo apajille. Ne saavat syödä kalanperkeitä jonkin aikaa, mutta sitten niille tulee kiire, kun suuret uroskarhut saapuvat. Niitä alkaakin lappaa paikalle useampia. Parhaimmillaan koirannappeja syö viisi suurta uroskarhua, jotka asettuvat sellaisen etäisyyden päähän toisistaan,

ettei tappelua synny. Yksi karhuista yrittää nahistella, mutta muut eivät provosoidu vaan väistävät.

Kuntilampi sijaitsee vain 700 metrin päässä rajavyöhykkeestä. Lammelta alkaa kymmenien tuhansien hehtaarien erämaa, jossa ei ole edes metsäautoteitä. Karhut viettävät aikaansa sekä Suomen että Venäjän puolella.

Kyselen, ovatko ruokittavat karhut kesyntyneet, kun ne ovat oppineet saamaan ruokansa helpolla. Opas vakuuttaa, että karhut ovat täysin viljejä. Se määrää ruokaa, jonka opas kantaa metsään ei riitä karhujen ainoaksi ravinnoksi. ”Ne tulevat tänne vain herkuttelemaan”, opas sanoo.

Meillä on onnistunut ilta, sillä ruokapaikalla käy vajaan kolmen tunnin aikana peräti yhdeksän karhua, viisi urosta, kolme erauspennua ja yksi naaras. Paikalle tulee myös kolme merikotkaa, jotka yhdessä

korppien, varisten ja lorkkien kanssa haluavat saada osansa herkuista. Vieraskirjasta näemme, että kaksi iltaa aikaisemmin paikalle ei ole tullut yhtään karhua. Niinkin voi käydä.

Opas kertoo, että karhu on arka eläin, jolla on valppaat aistit. Lammen rannalla nököttävään mökkiin ne ovat tottuneet, mutta äkilliset liikkeet ja äänet saavat ne lähtemään lipettiin. Sen jälkeen niitä saakin odottaa pitkään palaaviksi. Opas arvioi, että säännöllisesti Kuntilammella käy parikymmentä karhuyskilöä.

Kun ruoka alkaa olla lopussa, karhut liikuskelevat lammen ympäristössä. Yksi karhu menee uimaan ja viipyy lammessa hyvinkin puolisen tuntia. Sitten se nousee ylös ja ravistaa turkkiaan niin, että ilta-auringossa karhu peittyy turkista irtoaviin pisaroihin.

Karhut lähtevät yksi toisensa jälkeen metsän uumeniin. Erauspennut uskaltautuvat taas etsimään ruokaa, mutta eihän sitä enää löydy.

Karhusafari maksoi 120 euroa hengeltä. Äkkiseltään hinta tuntuu kovalta, mutta minusta kokemus oli hintansa väärtti.

Saimme katsella, kun viisi suurta uroskarhua murkinoi lammen rannalla.

KUVA Heikki Hakala.

seniorikodit.fi

*Elämänmakuisia
koteja*

” Johtoajatuksemme on toteuttaa palveluja ja asumisympäristöjä, joita olisimme valmiita tarjoamaan omille omaisillemme.

**Ilman
jonoja!**

Kun asuminen kotona ei enää ole mahdollista

Hoivakodeissamme eletään arkea turvallisessa ja kodikkaassa ympäristössä.

Mahdollistamme asukkaillemme omannäköisen yhteisöllisen elämän, jossa tuetaan asukkaiden omia taitoja ja hyvinvointia.

Hoivakotiin joustavasti palvelusetelillä

Voitte tulla asukkaaksemme myös Helsingin ja Espoon palvelusetelillä ilman jonoja.

Villa Kivi
Kiviojantie 12
04430 Järvenpää

Pajuhovi (AVATAAN 29.8!)
Ruutitynnyrinkuja 1
03100 Nummela

Villa Amanda
Amandantie 2
02400 Kirkkonummi

Asukaspaikkatiedustelut: Aija Jacobsson | aija.jacobsson@seniorikodit.fi | puh. +358 50 590 2523

UUDENMAAN
SENIORIKODIT

ESPOO HYVINKÄÄ JÄRVENPÄÄ KIRKKONUMMI LOHJA NUMMELA VANTAA